

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	30245 Середня освіта (Хімія)
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	30245
Назва ОП	Середня освіта (Хімія)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.06 Хімія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Зелінська Оксана Ярославівна, Вакал Юлія Сергіївна, Анічкіна Олена Василівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.04.2021 р. – 07.04.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/bakalavr/vidomist_pro_samocinuvannya_him_bakalavr.pdf
Програма візиту експертної групи	http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/bakalavr/program_visit_bakalavr_himiya.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

У ході візиту експертної групи у віддаленому (дистанційному) режимі під час проведення акредитаційної експертизи з використанням технічних засобів відеозв'язку за спеціальністю «014 Середня освіта» освітньої програми «Середня освіта (Хімія)» за першим рівнем вищої освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова було встановлено загальну достовірність відомостей самооцінювання та документально підтверджує загальну відповідність ОП Критеріям акредитації. Акредитація освітньої програми «Середня освіта (Хімія)» є первинною, але університет має багаторічний досвід підготовки вчителів хімії. У ході експертизи підтверджено надзвичайну актуальність освітньої програми в регіоні, оскільки університет є єдиним закладом вищої освіти в Одеській області, який провадить освітню діяльність із підготовки вчителів хімії. Існування нагальної потреби в учителях в регіоні підтверджена роботодавцями, випускниками та менеджментом університету. Освітня програма відповідає стратегічним напрямкам розвитку університету та має перспективи розвитку. Обсяг освітньої програми, обов'язкових і вибіркового освітніх компонент відповідає вимогам законодавства, її зміст має логічну структуру та повністю відповідає предметній області. Модернізація освітньої програми відбувалася достатньо активно протягом 4 років, пропозиції з оновлення надавали роботодавці, здобувачі вищої освіти, академічна спільнота, гарант і члени робочої групи тощо. Університетом реалізується поступова збільшення обсягу професійно-педагогічної підготовки й практики зокрема. Факультет хімії та фармації та університет в цілому має потужну матеріально-технічну базу, яка оновлюється в співпраці ЗВО та випускників. Колектив факультету та група забезпечення освітньої програми має високий рівень професіоналізму та фахову відповідність, що дозволяє реалізовувати ОП на високому науково-методичному рівні. Використання електронних засобів дозволяє ефективно організувати навчання в умовах дистанційної освіти. ОП є необхідною для регіону та університету, адже забезпечує вчителями хімії південь України. Перспективи розвитку освітньої програми полягають у підготовці майбутніх вчителів хімії нової генерації здатних до реалізації Концепції НУШ, запровадження STEM-освіти, викладання в профільній школі.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Мета та цілі ОП відповідають стратегічним напрямкам розвитку університету. ОП актуальна в регіоні, враховує потреби ринку праці та основні тенденції розвитку галузі й спеціальності. ПРН відповідають Національній рамці кваліфікацій. 2. Перелік обов'язкових ОК та їх розміщення в ОП дозволяють досягнути заявлених ПРН. Достатня кількість аудиторного навантаження дозволяє стверджувати набуття досвіду практичної реалізації хімічних і професійно-педагогічних умінь. 3. Університетом розпочата робота над збільшенням обсягу психолого-педагогічної, методичної складової підготовки та практик, досягнуто раціональне співвідношення загальної, педагогіко-методичної та хімічної складових. 4. Зрозумілість процедури вибору та достатність вибіркового освітніх компонент дають можливість студентам обирати їх з будь-якої ОП. 5. Співпраця з різними групами стейкхолдерів активно реалізується, про що свідчить включення представників студентства і роботодавців до робочої групи. Результатом активної співпраці з роботодавцями є отримання щорічної спонсорської допомоги факультетом, щомісячних стипендій кращим студентам і викладачам. 6. Достатня матеріально-технічна база накопичена колективом, її підтримання та обслуговування дозволяють констатувати викладання освітніх компонент на високому науковому рівні. 7. Активне та широке використання системи Moodle викладачами, студентами та адміністрацією університету дозволяють організувати дистанційне навчання на достатньому рівні. Навчально-методичні матеріали в достатній кількості доступні здобувачам вищої освіти, посилання на Moodle знаходиться на сайті факультету. 8. Об'єктивність оцінювання студентів забезпечується шляхом переважання тестового контролю знань і залучення до проведення екзамену двох викладачів. 9. Процедури конкурсного добору науково-педагогічних працівників є прозорими та забезпечують високий рівень фахової підготовки викладачів і стимулюють постійне вдосконалення професійного рівня. 10. Освітнє середовище є безпечним та соціально активним у відношенні до студентів. В університеті діє програм «Картка члена профспілки-дисконтна картка», яка дозволяє студентам отримувати знижки в закладах-партнерах університету. Відбувається стимулювання студентів до громадської роботи шляхом рейтингування. Студентська рада – діючий, активним та ініціативний орган студентського самоврядування. 11. Врахування тенденцій розвитку освіти відбувається шляхом провадження інтеграційних процесів у природничі науки, а засобом такої реалізації стало створення лабораторії STEM-освіти на факультеті. 12. Підтримка активної участі студентів у науковій роботі за спеціальністю, фінансова підтримка участі в наукових заходах. 13. Широке використання соціальних мереж для організації та підтримки освітнього процесу на всіх рівнях. 14. Проведення анкетування студентів щодо якості ОП, якості освіти, започаткування анкетування щодо якості викладання, опитування гарантів ОП, дозволяє констатувати відкритість до змін і бажання розвивати ОП.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Потребує перегляду та оновлення система взаємодії зі стейкхолдерами. Розглянути можливість подання пропозицій з оновлення ОП в електронному вигляді, долучення до рецензування ОП, організувати зворотній зв'язок. 2. Відсутність врахування при створенні та оновленні змісту ОП досвіду іноземних закладів освіти, позбавило ОП можливості застосовувати в викладанні кращі практики та пропонувати здобувачам вищої освіти вивчення окремих дисциплін у закладах-партнерах, а збільшення кількості годин аудиторних занять із іноземної мови дозволило б здобувачам вищої освіти активно реалізовувати академічну мобільність. 3. Для забезпечення академічної свободи, широкого вибору, необхідним є пропозиція хімічних вибіркового компонент

загальноосвітнього рівня для студентів інших ОП, позбавлення їх передумов вивчення хімічних дисциплін. Створення єдиного Каталогу вибіркових курсів дозволить студентам орієнтуватися в пропозиціях вільного вибору. 4. Долучити до активного викладання на ОП фахівців-практиків (вчителів хімії регіону), запрошених представників академічної спільноти, гостьових іноземних лекторів. 5. Унормувати можливість студентів працювати за фахом під час навчання (створити окреме положення про індивідуальний графік навчання), що дозволить частково вирішити проблему нестачі вчителів у регіоні. Розглянути можливість створення положення про електронні освітні ресурси для забезпечення їх належної якості. 6. Запровадити не лише моральне, а й матеріальне заохочення науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти за результатами діяльності. 7. Оновити інформацію офіційного сайту університету, виділити місце для висвітлення роботи студентської ради, доповнити англomовну версію сайту факультету хімії та фармації, наповнити персональні сторінки наукових і науково-педагогічних працівників, кафедр, освітніх програм. 8. Активізувати профорієнтаційну роботу з учнівською молоддю для залучення на навчання за ОП та формування адекватного, якісного контингенту здобувачів. 9. Розпочати роботу над запровадженням електронного адміністрування освітнього процесу: електронний розклад, електронний журнал, електронний кабінет викладача, електронний кабінет студента, як засобами ефективного управління освітнім процесом у дистанційній і аудиторній формі навчання.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Аналіз освітньої програми (ОП) дозволяє констатувати, що чітко визначені та сформульовані цілі повністю узгоджуються зі Стратегічними пріоритетами розвитку ОНУ імені І. І. Мечникова на 2020-2025 роки (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/strategyonu.pdf>). Стратегічною метою університету на 2020-2025 роки визначено здійснення підготовки конкурентоспроможних, інноваційно орієнтованих фахівців і високоякісного наукового продукту. Під час спілкування з гарантом і представниками групи забезпечення було встановлено чітке розуміння цілей реалізації ОП та її мети, що полягає в підготовці висококваліфікованих вчителів хімії, які отримали базові та фундаментальні знання й уміння інноваційного предметно-професійного характеру та можуть їх застосовувати і продукувати нові знання для вирішення професійних завдань в закладах загальної середньої освіти, яка не змінилася з 2016 року (року започаткування ОП). Орієнтація та фокус ОП повністю відповідають предметній області 01 Освіта/ Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта. Аналіз ОП і спілкування з гарантом дозволили встановити особливості ОП, яка полягає в інтеграції загально-хімічної, психолого-педагогічної та методичної підготовки здобувачів вищої освіти в процесі її реалізації та збагачення її змісту компетентностями екологічного спрямування. Також до особливостей ОП можна віднести визначену практичну спрямованість, яка відображається в співвідношенні годин теоретичних (лекційних) і практичних (лабораторних, практичних/ семінарських) занять, що є важливим для природничих навчальних дисциплін. ОП є надзвичайно актуальною в регіоні, оскільки потреба у педагогічних кадрах значно перевищує попит на вчительську професію, що було зазначено керівництвом університету, випускниками, роботодавцями, здобувачами вищої освіти. Основні перспективи розвитку ОП корелюють із перспективами розвитку університету та полягають у зміцненні матеріально-технічної бази навчальних лабораторій, як хімічного, так і методичного спрямування. Університет розпочав таку роботу зі створення лабораторії STEM-освіти, що відповідає сучасним концепціям розвитку природничої освіти.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Групами стейкхолдерів, які долучені до формування цілей, ПРН та змісту ОП були роботодавці, здобувачі вищої освіти, академічна спільнота тощо. Порівнюючи ОП 2016, 2019 та 2020, можна відзначити ґрунтовну роботу проведenu робочою групою ОП 2019, 2020 під керівництвом гаранта Анненкової І. Докорінних змін зазнав перелік компетентностей: ОП 2016 (17 ЗК і 42 ФК), ОП 2019 (10 ЗК; 17 ФК) та ОП 2020 (10 ЗК; 18 ФК), що свідчить про інтеграцію їх змісту. Зміст і обсяг ПРН також змінився: ОП 2016 – 281 ПРН, ОП 2019 – 15 та 18 ПРН різних категорій, ОП 2020 – 32 узагальнені ПРН. Зазначені зміни не стосувалися мети ОП та інтегральної компетентності, якої в ОП 2016 не було, а в ОП 2019 та ОП 2020 вона лише зазнала філологічних уточнень. Відповідно до «Положення про ОП...» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog2020.pdf>) до складу робочої групи ОП можуть входити здобувачі ВО та представники роботодавців. У робочих групах ОП 2016,

2019 такі категорії стейкхолдерів відсутні, а в ОП 2020 до складу робочої групи ввійшли 2 здобувачі ВО та представник роботодавця. У ЗВО діє система роботи зі стейкхолдерами різних груп, яка відображена в аркушах змін (04.06.2019 № 8 та 11.06.2020 №8) та протоколах засідань кафедр, студентської ради, робочої групи ОП, вченої ради факультету, які завантажені до системи Національної агенції (<https://office.naq.gov.ua>). Проведений аналіз змін, спілкування з гарантом ОП та зовнішніми й внутрішніми стейкхолдерами, надані документи свідчать про активну модернізацію ОП. Так, роботодавці вносили пропозицію щодо збільшення обсягу практики на ОП, введення адаптаційної практики на 3 курсі, що була повністю врахована. Аналіз наданих протоколів і свідчень представників академічної спільноти дозволяють констатувати надані пропозиції: збільшити обсяг ОК «Методика навчання хімії» (доц. Хитрич М., для формування ПРНЗ 6, 11, 12, ПРНУ 1, 5, 6, 9-12, 17 необхідних майбутньому вчителю), оптимізувати перелік ПРН (доц. Роскола Л. запропонувала розподілити ФК8 на дві – ФК8 та ФК9), ввести ОК «Теоретичні основи шкільної хімічної освіти» (доц. Хитрич М.), перенести ВК «Основи неорганічного синтезу» (доц. Кюсе Т.), «Загальна екологія», «Хімічна екологія» до ОК (доц. Раскола Л.), деякі загальноосвітні ОК перенести до ВК (доц. Гвоздів С.), які були враховані повністю. Робоча група та гарант ОП вносили пропозиції щодо оптимізації переліку та інтеграції змісту ЗК і ФК, ПРН, які були враховані повністю. Здобувачі двічі вносили пропозицію виключити ОК «Фізика» з ОК та перенести її до ВК, яка була врахована частково, оскільки виключення фізичної складової підготовки ускладнює досягнення ПРН 14, 16, 20, 21, 30, і створює умови неуспішності вивчення ОК «Фізична і колоїдна хімія», «Фізичні методи дослідження». Загальний обсяг фізичної складової підготовки зменшений з 32 до 15 кредитів. Активізації потребує робота з випускниками, які працюють учителями хімії, саме вони можуть надати найактуальніші пропозиції щодо оновлення ОП.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Тенденції розвитку спеціальності, ринку праці враховуються шляхом долучення до модернізації змісту та рецензування ОП фахівців-практиків, які мають визнання в регіоні та неоціненний педагогічний досвід. Так, до складу робочої групи ОП 2020 ввійшла Цимбал Т. – Заслужений учитель України. Рецензентами ОП 2020 виступили Немерцалов В. – завідувач науково-методичної лабораторії природничо-математичної освіти, КЗВО «Одеська академія неперервної освіти» та Абозіна Т. – заступник начальника Департаменту освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації. У ході спілкування з роботодавцями ЕГ встановлено долучення вчителів хімії до обговорення ОП на методоб'єднаннях (Кузнецов В.). Основою врахування розвитку спеціальності виступає концепція НУШ, яка найближчим часом розпочне реалізацію в середній школі та вимагатиме інтеграції природничих наук і технологій. Також, широкому обговоренню підлягають питання реформування сучасної природничої освіти, провадження STEM-освіти в ЗЗСО на Всеукраїнській конференції «Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи» до участі в якій залучені і фахівці-практики, і представники академічної спільноти (<http://onu.edu.ua/uk/fakultety/biologichnyi-fakultet/naukovometodychna-internetkonferentsiia>). Врахування регіонального контексту відбувається шляхом орієнтації змісту ОК на технологічні процеси основних виробництв регіону та збагачення змісту ОК та ВК. Розвиток освітньої галузі, необхідність формування наскрізної змістової лінії «Екологічна безпека і сталий розвиток» відповідно до програми ЗЗСО з хімії відобразилися в ОП у таких ПРН 25, 26, 27, які формуються ОК «Загальна екологія», «Хімічна екологія» тощо. На формування цілей, переліку ЗК, ФК і ПРН вплинув досвід провідних ЗВО України, які реалізують подібні ОП (ПНПУ ім. В. Г. Короленка, ХДУ, ДНУ ім. О. Гончара, ЧНУ ім. Юрія Федьковича, ЛНУ ім. Івана Франка, ЦДПУ ім. В. Винниченка, ХНПУ ім. Г. Сковороди). Часткове врахування їх досвіду відбулося в частині визначення переліку ОК та ВК. Досвід вивчення Стандарту педагогічної діяльності у США (InTASC Model Core Teaching Standards) врахований в частині формулювання ПРН та структурування ОК. Досвід окремих іноземних ЗО не вивчався. Проведений аналіз дозволив розділити зміст ОП 2019, ОП 2020 на 4 основні цикли дисциплін: загальної, предметно-наукової, психолого-педагогічної, методики викладання та практичної підготовки, а основними складовими визначити: психолого-педагогічну підготовку, вивчення академічних дисциплін, вивчення предметної дидактики, педагогічну практику. Поряд із цим, ЕГ рекомендує збагатити зміст ОК «Загальна екологія», «Хімічна екологія» регіональним контекстом, а, за можливості, перенести ВК «Історія хімії» до ОК, адже саме вона забезпечить формування наскрізної змістової лінії «Підприємливість і фінансова грамотність» програми з хімії ЗЗСО. (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>)

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

На сьогодні, стандарт вищої освіти спеціальності відсутній. Визначені в ОП загальні та фахові компетентності та відповідні їм програмні результати навчання відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня. У ОПП 2019 (затверджена вченою радою університету 25.06.2019 року) робоча група взяла за основу 7 рівень Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою КМУ №1341 від 23.11.2011 р. У ОПП 2020 (затверджена вченою радою університету 02.07.2020 року) робоча група взяла за основу 6 рівень Національної рамки кваліфікацій, відповідно до постанови КМУ 25.06.2020 р. № 519 «Про внесення змін у додаток до постанови КМУ від 23.11.2011 р. № 1341». Для першого(бакалаврського) рівня вищої освіти дескрипторами визначена необхідність формування знань, умінь, комунікації й автономії та відповідальності, які

відображені в самооцінюванні, але відсутні в ОП. За результатами аналізу ОП 2020 та зі свідчень самооцінювання до знаннєвої складової належать: ПРН 02-04, 07, 09, 11, 13-19, 25-27 (неоднозначним є віднесення робочою групою до цього дескриптора ПРН 01, 28, 32, що скоріше належать до вмінь). До вмінь можна віднести ПРН 01, 05, 06, 08, 10-12, 20-25, 28, 29, 31, 32 (сумнів викликає віднесення ПРН 19, 26, що скоріше належать до знань). Комунікацію покликано сформувати ПРН 06, 13, 25, 28, 29, 31 (можна додати ПРН 05, як професійну комунікацію вчителя та навряд можна віднести ПРН 25). Автономія та відповідальність формуються ПРН 08, 10, 11, 21, 27, 29, 30, 32 (віднесення ПРН 01, 06, 12 до цього дескриптора неоднозначне). Загалом, усвідомлюючи принцип автономії університету в визначенні ПРН, ЕГ може припустити різне змістове навантаження окремих ПРН. Отже, визначені в ОП переліки компетентностей та програмних результатів навчання досяжні, але для встановлення їх приналежності до дескрипторів НРК, за умови відсутності Стандарту вищої освіти спеціальності, рекомендованим є включення до ОП матриці відповідності визначених компетентностей дескрипторам НРК, при тому що за словами гаранта ОП така робота була проведена.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

1. У ході акредитаційної експертизи встановлено надзвичайну актуальність ОП в регіоні, що підтверджено роботодавцями, менеджментом університету, випускниками та здобувачами вищої освіти. 2. Визначені цілі ОП відповідають місії та стратегічним напрямкам розвитку університету. ОП розглядається менеджментом університету як актуальна, необхідна та соціально значуща. 3. Активна співпраця з різними групами стейкхолдерів є багатоаспектною, а її результатом стала модернізація ОП та оптимізація змісту підготовки майбутніх вчителів хімії. 4. Врахування тенденцій реформування освітньої галузі шляхом збагачення змісту підготовки екологічним контекстом, інтеграції змісту природничих наук (створення лабораторії STEM-освіти), збільшення педагогічної складової підготовки та педагогічної практики зокрема.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Система взаємодії зі стейкхолдерами потребує модернізації та переведення її в цифровий формат, створення електронної форми для надання пропозицій дозволить кожному бажачому долучитися до оновлення ОП. 2. Вивчення досвіду іноземних закладів освіти та часткове врахування його при формуванні змісту ОП дозволить активізувати академічну мобільність здобувачів вищої освіти та долучитися до світового освітнього простору. 3. Постійна оптимізація переліку ОК та ВК дозволить врахувати тенденції розвитку загальної середньої освіти та їх значення в підготовці вчителя хімії. Так, необхідним є включення до ОК навчальних дисциплін, які забезпечують формування наскрізних змістових ліній відповідно до програми з хімії ЗЗСО.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

У цілому основні структурні елементи ОП відповідають стратегічним напрямкам розвитку університету, потребам усіх груп стейкхолдерів. Значна актуальність існування ОП підтверджена ЕГ на всіх рівнях спілкування. Співпраця з стейкхолдерами носить систематичний характер, врахування їх пропозицій є переважним, але не безапеляційним, що дозволяє говорити про усвідомленість змісту та структури ОП робочою групою. Долучення до рецензування змісту ОП професіоналів-практиків, управлінців у галузі освіти створює систему відповідності ОП потребам регіону та галузі. Поряд із цим, розуміючи автономію ЗВО, експертна група рекомендує забезпечити ширшу можливість надання пропозицій стейкхолдерами шляхом переведення їх в електронний формат, вивчити досвід іноземних ЗВО та врахувати його в основних аспектах реалізації ОП, розглянути можливість включення до ОП матриці відповідності дескрипторам НРК програмних результатів навчання та переглянути перелік ОК з метою оптимізації змісту окремих навчальних дисциплін, що дозволить збагатити зміст ОП в цілому. Визначені недоліки за Критерієм 1 є несуттєвими, можуть бути усунуті без зміни змісту ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального

навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Аналіз ОП «Середня освіта (Хімія)» (в редакціях 2016, 2019, 2020) та відповідних навчальних планів (НП) засвідчив: обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам Закону України «Про вищу освіту» №848-VIII від 26.11.2015 року (р. II ст. 5) до першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обсяг обов'язкових освітніх компонент становить 180 кредитів ЄКТС. Обсяг вибіркових освітніх компонент складає 60 кредитів, що становить 25% загального обсягу ОП. Стандарт вищої освіти спеціальності відсутній.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Структура ОП 2019 та 2020 в цілому відповідає «Положенню про освітні програми...», ОП 2016 складена за вимогами дійсними на той час. Аналіз НП засвідчує їх відповідність ОП за роками та поділяє зміст на обов'язкові та вибіркові навчальні дисципліни. Сумнів викликає віднесення практик, курсової роботи та комплексного атестаційного іспиту до навчальних дисциплін. Раціональнішим було б розподілити всі ОК на навчальні дисципліни, практики, курсову роботу, атестацію, як специфічні категорії ОП, а також уніфікувати назви структурних елементів (ВК) ОП в «Положенні про ОП...», ОП і НП. Загальний обсяг обов'язкових ОК 2016 розподілений між циклами дисциплін: загальної – 57 кредитів (31,67%) та професійної та практичної – 123 кредити (68,33%) підготовки. У ОП 2019 – 49 (27,22%) до 131 (72,78%), а в ОП 2020 – 44 (24,44%) до 136 (75,56%). Серед циклів дисциплін виділені ще складові: гуманітарні та соціально-економічні дисципліни, дисципліни природничо-наукової підготовки, психолого-педагогічний цикл, цикл методики викладання та практичної підготовки, предметно-науковий цикл, що ускладнює структуру. Аналіз змісту ОП дозволяє визначити зміни за роками обсягів ОК: в ОП 2016 загальноосвітнього спрямування 29,44%, хімічного – 48,89%, психолого-педагогічного та методичного – 21,11%, атестація – 0,56%. У ОП 2019: загальноосвітнього спрямування 25,56%, хімічного – 44,44%, психолого-педагогічного та методичного – 26,67%, екологічного – 2,78%, атестація – 0,56%. У ОП 2020: загальноосвітнього спрямування 23,33%, хімічного – 42,78%, психолого-педагогічного та методичного – 30,00%, екологічного – 3,33%, атестація – 0,56%. Таким чином, спостерігається поступова раціоналізація обсягу підготовки, збільшення психолого-педагогічної та методичної складової за умови збереження достатнього обсягу основних хімічних ОК, що відповідає потребам першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Обов'язкові ОК розміщені в логічній послідовності та дозволяють досягти ПРН. До ОП 2019 та ОП 2020 включена структурно-логічна схема, яка відображає логічну послідовність вивчення ОК, однак форма її, на думку ЕГ, є невдалою, оскільки не відображає міждисциплінарних зв'язків, які реалізуються в ОП. Частково така ситуація компенсується розподілом ОК за циклами та семестрам, але повною мірою зв'язків не відображає. Заслугує схвалення внесення до ОК «Методики та техніки шкільного хімічного експерименту», як особливого виду діяльності вчителя хімії на уроці. ЕГ рекомендує розглянути можливість перенесення ВК «Позакласна робота з хімії» до ОК, як одного з основних видів діяльності вчителя хімії в ЗЗСО. Отже, зміст ОП виражений в ОК дозволяє досягнути визначених в ній ПРН. У той же час ЕГ рекомендує визначитися та уніфікувати назву дисциплін, які здобувач обирає на власний розсуд у «Положенні про ОП...», ОП, навчальному плані та оптимізувати структурно-логічну схему з метою відображення міждисциплінарних зв'язків ОК і включити до неї атестацію.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз освітнього фокусу, орієнтації, переліку ОК, НП 2016 дозволяє констатувати переважання хімічної підготовки та орієнтацію на підготовку хіміка, чого ЗВО вдалося позбутися в оновлених ОП 2019 та 2020 та відповідних їм НП. З 2019 акцент ОП та НП зміщений на педагогічну підготовку, тобто на предметну область 01 Освіта / Педагогіка. ОП та кваліфікація майбутніх фахівців потребує формування ПРН вивчення загальноосвітніх, психолого-педагогічних, методичних, хімічних ОК. В ОП 2016 обсяг вивчення ОК розподілений наступним чином, у кредитах: загальноосвітні – 53 (29,44%), хімічні – 88 (48,89%), психолого-педагогічні – 20 (11,11%), методичні – 19 (10,56%). У ОП 2019: загальноосвітні – 46 (25,56%), хімічні – 80 (44,44%), психолого-педагогічні – 25 (13,89%), методичні – 24 (13,34%), екологічні – 5 (2,78%). У ОП 2020: загальноосвітні – 42 (23,33%), хімічні – 77 (42,78%), психолого-педагогічні – 26 (14,44%), методичні – 28 (16,12%), екологічні – 6 (3,33%). Динаміка розвитку ОП свідчить про введення екологічної складової підготовки майбутнього вчителя хімії та гармонійне поєднання трьох основних елементів професійної підготовки: хімічної, педагогіко-методичної та загальної. Зміст ОП відповідає теоретичному змісту предметної області 01 Освіта/ Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта, адже 19 ПРН (59,38%) мають забезпечити педагогіко-методичну підготовку, 10 (31,25%) – хімічну, 3 (9,3%) – екологічну. Позитивним є визначення в ОП 2019 та 2020 обсягу основної ОК професійної підготовки «Методики навчання хімії» в розмірі 8 кредитів, на відміну від ОП 2016 (4 кредити) та введення в ОП 2020 ОК «Теоретичні основи шкільної хімічної освіти» (4 кредити), яка значно збагатила методичну підготовку майбутніх вчителів хімії. Викликає занепокоєння різке зменшення фізичної складової підготовки, в ОП 2016 «Фізика» – 12 кредитів, в ОП 2020 – 4, «Фізичні методи дослідження» – 5 кредитів проти 4, «Фізична хімія» (15 кредитів) проти «Фізичної та колоїдної хімії» (7 кредитів). У спілкуванні зі здобувачами вищої освіти вдалося встановити, що більшість їх вважає знання з фізичної хімії непотрібними для майбутньої професії, оскільки вони практично не включені до курсу хімії ЗЗСО, одночасно зазначили необхідність знань із аналітичної хімії (13 кредитів). НПП частково пристали на пропозицію перерозподіливши зміст ОК «Загальна хімія» (11 кредитів). Роботодавці відзначили важливість фізичної складової

вивчення хімії (вчитель хімії Одеського ліцею №82 Беліменко Г.; директор КЗ «Рішельєвський ліцей» міста Одеси Колебошин В.). ЕГ рекомендує переглянути зміст і обсяг ОК «Фізична та колоїдна хімія», можливо перерозподілом обсягу аналітичної або загальної хімії, адже фізична хімія, як і аналітична не входить до змісту сучасного курсу хімії ЗЗСО, хоч обидві дисципліни становлять основу розуміння хімічних процесів, а глибоке вивчення фізичних закономірностей хімічних реакцій в першому семестрі (загальна хімія) навряд можливе, з огляду на рівень підготовки випускників ЗЗСО.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії регламентує «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін...» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polz-pravaabitur.pdf>), затверджене рішенням вченої ради від 17 грудня 2019 №4, введене в дію наказом ректора університету від 18 грудня 2019 №132-02. На бакалаврському рівні вибір здобувачі здійснюють на 2-4 курсах. У НП 2016, 2019 здобувачам першого рівня пропонувалися ВК на 1 курсі, в ОП та НП 2020 цей недолік усунуто та процедуру вибору приведено до вимог. Право на вільний вибір ВК здобувачі можуть реалізовувати в різний спосіб: вибір із варіативного складника ОП спеціалізованого блоку дисциплін; вибір кількох дисциплін із блоку; вибір однієї дисципліни з переліку, який пропонується на семестр; вибір окремих дисциплін із варіативної частини НП та спеціалізованого блоку; вибір із обов'язкової та вибіркової частини НП іншої ОП; вибір спеціалізованого пакету з вибіркової частини НП іншої спеціальності; вибір дисциплін із ОП іншого рівня; вибір ВК в іншому навчальному закладі-партнері. ВК професійної підготовки можуть об'єднуватися в блоки. В ОП 2016 наведено 25 ВК, серед яких жодних блоків не виділено, в ОП 2019 – серед ВК (49) вибілений блок екологічного спрямування (19), в ОП 2020 – серед ВК (51) також виділений блок екологічного спрямування (19). В університеті, на сьогодні, відсутній єдиний Каталог вибіркового курсів, можливість існування якого з 2019 року передбачена в зазначеному положенні (п.3.1.). Переліки вибіркового курсів, які пропонуються здобувачам, розміщуються на сайті університету, сторінці факультету в вкладці «Навчальні матеріали», «Вибіркові дисципліни» (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/dystsypliny>). Кількість здобувачів у групі для вивчення ВК встановлюється щорічно, з урахуванням кількості бажаючих і контингенту здобувачів вищої освіти. Відповідно до НП вибір складає за ОП 2016 з 25 ВК – 20, за ОП 2019 з 49 – неможливо встановити, оскільки в плані наведені лише загальні відомості, без прив'язки до будь-яких ВК, переліку ВК у НП не зазначено, він наданий університетом на запит ЕГ. В ОП 2020 – з 51 ВК необхідно вибрати 17 ВК, серед яких 6 з блоку екологічного спрямування. До ОП 2016, 2020 ВК включені лише загальним переліком, для відображення кількості пропонованих дисциплін, до матриці відповідності та структурно-логічної схеми ВК не включені, що відповідає можливості реалізації права вільного вибору здобувачами вищої освіти ВК. Спілкування зі здобувачами вищої освіти дозволяє констатувати обізнаність із процедурою вибору, термінами його реалізації та усвідомленість обрання ВК. Таким чином, процедурно вибір здобувачами вищої освіти ВК нормативно врегульований та дозволяє реалізувати право на вибір індивідуальної освітньої траєкторії, проте механізм його реалізації потребує незначного вдосконалення та оптимізації документальної бази.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Проходження практики регламентується «Положенням про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти...» затвердженням рішенням вченої ради від 27.10.2020 №3 та введеним в дію з 01.11.2020 наказом ректора від 30.10.2020 №161-02 (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya-praktika/polozennya_praktika2020.pdf). У ОП 2016 була передбачена одна практика: педагогічна (9 кредитів) на 4 курсі. У ОП 2019 та 2020 практик стало дві: навчальна (адаптаційна) практика (3 кредити) в 6 семестрі та педагогічна практика (9 кредитів) у 7 семестрі. Розміщення ОК психолого-педагогічного (1, 3, 5 семестри) та методичного спрямування (5 семестр) повністю узгоджується з термінами проведення практик. Базами проходження практик виступають ЗЗСО регіону. Одним із засобів побудови індивідуальної траєкторії освіти в університеті є можливість здобувачів вищої освіти самостійно, за погодженням з керівництвом Університету, обирати базу практики та пропонувати її для використання за умови її повної відповідності вимогам (п.4.5.) щодо баз практики (п.3.6.). Загальна тенденція збільшення обсягу практик у ОП від 2016 до 2020 є позитивною, проте слід зазначити, що відповідно до п.2.5. Концепції розвитку педагогічної освіти обсяг практичної підготовки має становити не менше 30 кредитів ЄКТС у межах ОК ОП першого (бакалаврського) рівня, причому не менше половини з них виділені на проходження виробничої практики. Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу...» затвердженого рішенням вченої ради від 30.06.2020 №8 та введеного в дію з 01.08.2020 наказом ректора від 01.07.2020 №83-02 (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>) (п.2.9.) практичною підготовкою визнана практика, яка може бути навчальною, виробничою, переддипломною. Але відсутність стандарту вищої освіти за спеціальністю, як основного чинника регулювання обсягу практики в ОП дозволяє університету, користуючись правом автономії, на власний розсуд визначати термін досягнення необхідного показника. У спілкуванні з академічною спільнотою встановлено досягнення результатів практичної підготовки не лише в ході практик, а й в ході аудиторних занять практичного характеру. Аналіз НП 2020 дозволяє констатувати переважання аудиторних годин практичного навчання (практичні, лабораторні, семінарські заняття) – 1764 (55,75%) над теоретичним (лекції) – 1400 (44,25%) і поступове збільшення практичної складової за роками. Так, співвідношення в ОП 2016 становить 1642 (46,44%) проти 1894 (53,56%); у ОП 2019 – 1532 (46,57%)

проти 1758 (53,43%). Також, «Анкета опитування студентів щодо якості освітньої програми» (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/education/anketa_yakist_osvitnoyi_programy.pdf) містить запитання «Чи достатній обсяг практичної підготовки, закладений в ОП Вашої спеціальності?», а аналіз результатів свідчить про повну задоволеність здобувачів обсягом практичної підготовки (100%).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Формування соціальних навичок відбувається в межах ОК і ВК та шляхом залучення здобувачів вищої освіти до активного освітнього середовища. Аналіз ОП 2020 дозволяє стверджувати, що формування соціальних навичок переважно відбувається в межах вивчення наступних ОК: комунікативних, ораторських – ЗП 01-03, ПП 11-14, управлінських, аналітичних – ЗП 05, 07, ПП 10, самоорганізації – ЗП 01-04, ПП 04, 05, 12-14, роботи в команді – ЗП 07, ПП 08, 09, 11-13, 15-23 тощо. Зміст природничо-математичної підготовки дозволяє сформуванню вміння критичного мислення, відповідальності, прийняття рішень і відповідальності за їх наслідки, креативності. Перевагою ОП є виділення значної частини обсягу ОП на вивчення іноземної мови, так в ОП 2016, 2019 виділено 8, а у ОП 2020 – 9 кредитів, що позитивною практикою, адже дозволить здобувачам продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти та забезпечить їх конкурентоспроможність на ринку праці. Проте спілкування зі здобувачами виявило необхідність збільшення, за можливості, кількості саме аудиторних годин із ОК, адже більшість із них не відчують себе готовими до комунікації іноземною мовою, що певним чином гальмує процес академічної мобільності. НПП працівники засвідчили достатній ступінь індивідуалізації навчання, адже виконання хімічного експерименту в лабораторії відбувається в парах, а не груповим методом, що також є позитивною практикою, оскільки дозволяє набутти кожному власного експериментального досвіду та досвіду співпраці. Разом із тим, формування соціальних вмінь (soft skills) забезпечує створення активного освітнього середовища та простору, в якому здобувачі вищої освіти можуть ефективно реалізовувати соціальні взаємозв'язки. (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/education/plan_kuratiriv2020-21.pdf), залучення до наукової роботи [http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/naukova-konf-stud_Serednya_Osvita\(Himiya\)2020.pdf](http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/naukova-konf-stud_Serednya_Osvita(Himiya)2020.pdf)). Спілкування зі здобувачами вищої освіти дозволило визначити усвідомлення ними необхідності формування для майбутнього вчителя соціальних вмінь і потреби в оволодінні механізмами міжособистісної перцепції. Зустріч із представниками студентської ради, профспілки студентів і аспірантів, дозволяє констатувати налагоджену співпрацю з адміністрацією, яка стимулюється врахуванням громадської активності здобувачів при рейтингуванні їх досягнень і, відповідно, отриманні стипендії. Формування соціально відповідального освітнього середовища відбувається в університеті шляхом реалізації позитивної практики «Картка члена профспілки-дисконтна картка», яка дозволяє студентам отримувати знижки від 5 до 50 % у бізнес-структурах, які є партнерами університету (аптеки, магазини, заклади харчування тощо). Спілкування з роботодавцями виявило загальну задоволеність рівнем підготовки здобувачів і сформованість їх соціальних вмінь: активність, гнучкість, здатність адаптуватися до нових умов обраної професії.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

На час затвердження ОП 2020 професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Регламентує організацію освітнього процесу в університеті «Положення про організація освітнього процесу...» затверджене рішенням вченої ради від 30.06.2020 №8 та введене в дію з 01.08.2020 наказом ректора від 01.07.2020 №83-02 (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>). Згідно Положення (п.2.7.2.) обсяг самостійної роботи здобувача вищої освіти не може перевищувати 2/3 загального обсягу навчальної дисципліни, тобто аудиторне навантаження має знаходитися в межах від 15 до 30 годин. Проведений аналіз НП засвідчив, що в 2016 аудиторне навантаження становило, в середньому, 26 годин/ тиждень, в 2019 – 25,5, в 2020 – 23,75, що цілком задовольняє існуючі вимоги. Обсяг фактичного аудиторного навантаження становить в НП 2016 – 57,78%, в НП 2019 – 56,67%, в ОП 2020 – 52,78% загального тижневого навантаження, що засвідчує приділення достатньої уваги підготовці в сфері природничих наук керівництвом ЗВО та робочою групою, оскільки вона потребує більше часу саме для практичної діяльності і роботи в лабораторіях. Обсяг окремих ОК знаходиться в межах від 2 («Будова речовини», «Методика виховної роботи») до 14 («Органічна хімія») кредитів, що потребує унормування, оскільки введення надмалих ОК призводить до фрагментарності результатів навчання та паралельного вивчення великої кількості дисциплін. ЗВО проводить анкетування здобувачів щодо достатності та забезпеченості самостійної роботи за освітніми компонентами. Так, за результатами анкетування наданими на запит ЕГ, частку навчального часу, відведену на самостійну роботу (п.19) визнали достатньою 13 (76,47%) опитаних, 4 (23,53%) погодилися з цим частково. Методичне забезпечення самостійної роботи (п.18) визнали достатнім 13 (76,47%) опитаних, 4 (23,53%) погодилися з цим частково. У результаті спілкування зі здобувачами ВО вдалося встановити, що загалом вони задоволені співвідношенням кількості навчальних занять і самостійної роботи, часу на підготовку їм вистачає, виключати навчальні дисципліни зі свого розкладу вони не бажають, свою професійну

підготовку вважають достатньою. У анкеті «Якість освіти», результати якої надані на запит ЕГ, відповідність підготовки в навчальному процесі до майбутньої кар'єри (п.15) визнали 17 (100%) респондентів, а задоволеність зручністю і ефективністю розкладу (п.22) визнали 12 (70,59%), а 5 (29,41%) частково погодилися з цим. Таким чином, ЕГ констатує раціональний підхід до планування аудиторного навантаження здобувачів, врахування особливостей хімічної підготовки, задоволеність здобувачів організацією та адмініструванням освітнього процесу за ОП. Відведений обсяг аудиторної роботи є цілком достатнім для досягнення ПРН і, водночас, не перевантажує здобувачів вищої освіти. Рекомендації ЕГ полягають в унормуванні загальних обсягів ОК, розширенні анкетного поля здобувачів вищої освіти, включення до опитувальників запитань щодо достатності обсягів окремих ОК, їх збільшення або зменшення.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Організація освітнього процесу за дуальною формою освіти на ОП «Середня освіта (Хімія)» в повному обсязі не передбачена. Відповідно до Стратегічних пріоритетів розвитку ОНУ імені І. І. Мечникова на 2020-2025 роки (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/strategyonu.pdf>) одним із основних напрямків роботи ЗВО має стати інноваційна освітня діяльність, що відповідає європейським стандартам якості (с.3), а одним із шляхів його реалізації – запровадження і розвиток дуальної освіти. Університет розпочав роботу в цьому напрямку з реалізації права здобувачів вищої освіти поєднувати навчання з роботою за фахом, наприклад, під час проходження педагогічної практики, але така діяльність потребує розробки окремого положення про індивідуальний графік навчання, яке унормує таку діяльність ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. Оптимальність співвідношення психолого-педагогічної та методичної й хімічної підготовки майбутнього вчителя хімії. 2. Придільення достатньої уваги конкретній методиці навчання хімії та зокрема хімічному експерименту, як засобу навчання в закладі загальної середньої освіти. 3. Стимулювання долучення здобувачів вищої освіти до громадської роботи в університеті, шляхом її врахування при рейтингуванні. 4. Виділення значної частини годин освітніх компонентів саме на аудиторну роботу, створення преференцій саме ОП природничо-математичного спрямування, ОК хімічної підготовки. 5. Початок роботи над збільшенням практичної підготовки здобувачів вищої освіти за ОП. 6. Створення активного освітнього середовища, яке передбачає формування соціальних навичок (soft skills) здобувачів вищої освіти.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. За можливості, обрати форму структурно-логічної схеми, яка відображає логічну послідовність вивчення ОК і взаємозв'язків між ними. 2. Визначитися з назвою дисциплін, які пропонуються для вільного вибору здобувачів вищої освіти та уніфікувати її в усіх документах «Положенні про освітні програми...», освітній програмі та навчальному плані. 3. Створити єдиний Каталог вибіркових дисциплін університету для забезпечення вільного доступу до переліку ВК здобувачів вищої освіти ОП та розширення можливостей ознайомлення з ними. 4. Унормувати розмір освітніх компонент, принаймні зазначити мінімальний обсяг, і визначити це в документах університету. 5. Рекомендовано вивчити можливість виокремлення та унормування поєднання здобувачами вищої освіти навчання та роботи за фахом, наприклад, у формі окремого положення про навчання за індивідуальним графіком. 6. Вивчити можливість запровадження електронного адміністрування освітнього процесу, що забезпечить доступність до інформації в умовах дистанційного та аудиторного навчання.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Проведений аналіз наданих документів, результати спілкування з науково-педагогічними працівниками, роботодавцями, здобувачами вищої освіти, представниками студентського самоврядування, випускниками дозволяє констатувати зацікавленість широкого кола осіб у реалізації ОП та її життєздатність. Зміст і структура ОП чіткі та відповідають предметній області. Активна співпраця академічної спільноти, адміністрації університету та здобувачів

вищої освіти створює активний освітній простір, який забезпечує формування професійних, експериментальних і соціальних умінь здобувачів вищої освіти потрібних педагогу. Однак, необхідним є створення єдиного університетського Каталогу курсів, запровадження електронного адміністрування та унормування деяких окремих аспектів діяльності університету. Загалом ОП відповідає вимогам Критерію 2. Наявні недоліки є несуттєвими.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому до ЗВО у 2021 році роздроблені відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році, затвердженими наказом Міністерства освіти науки України 15.10.2020 року № 1274, та оприлюднені на офіційному сайті університету (<http://onu.edu.ua/uk/abitur>) на сторінці «Абітурієнту» в вкладці «Вступна кампанія-2021». Правила прийому містять 10 додатків, в яких наведено інформацію щодо вступу до ЗВО та на ОП «Середня освіта (Хімія)» зокрема. У 2021 році оголошено набір на ОП «Середня освіта (Хімія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти на основі ПЗСО терміном навчання 3 р. 10 м. денна та 4 р. 10 м. заочна форми навчання (Дод.1). Зазначена інформація про особливу підтримку спеціальності 014 Середня освіта та 014.06 Середня освіта (Хімія) зокрема (Дод.2). Інформація про спеціальність є вичерпною, достовірно зазначено відсутність, поки що, акредитації. Набір на навчання зі скороченим терміном не оголошений (Дод.3). Правила обрахунку конкурсної бали абітурієнта наведені (с. 35-37). Також описані спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти (с.40-49). Конкурсна пропозиція на навчання за денною формою є відкритою, заочною – небюджетною. Сторінка для абітурієнтів містить достатню інформацію про: заходи, корисну інформацію (зазначена інформація для підготовки до ЗНО); графік проведення днів відкритих дверей в ЗВО на 2020-2021р. (з зазначенням днів, часу та покликань на ZOOM-конференцію); інтерв'ю з деканами факультетів; презентації підрозділів; корисні посилання. Панель навігації на сторінці дозволяє перейти на вкладки, які надають таку інформацію: новини й оголошення; вступну кампанію-2021; інформацію іноземним абітурієнтам; вступ до коледжу; вступ до аспірантури; освітні центри «Крим-Україна» та «Донбас Україна»; електронний кабінет; приймальну комісію; програми і розклади вступних іспитів; обсяг державного замовлення; вартість контракту; зарахування; заходи та корисна інформація; підготовчі курси. Слід зазначити, що інформація на сторінках наведена, але деяка є застарілою. Так, потребує оновлення склад приймальної комісії, новини (останнє оновлення 15.09.2020), рішення приймальної комісії (за 2018 рік), показники державного замовлення. На сторінці факультету хімії та фармацевції у вкладці «Сторінка абітурієнта» наведений перелік сертифікатів ЗНО для вступу на ОП. ЕГ рекомендує навести навпроти кожного сертифікату ваговий коефіцієнт і зазначити врахування середнього балу атестату при обрахунку конкурсної бали, тобто повністю продублювати інформацію з правил прийому для уникнення різночитання або зробити пряме покликання на Дод. 4, де зазначені коефіцієнти. Таким чином, ЕГ констатує чіткість і зрозумілість правил прийому до Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, зокрема на навчання за ОП «Середня освіта (Хімія)», відсутність дискримінаційних положень, їх легку доступність і представлення на офіційному сайті ЗВО. Водночас, ЕГ рекомендує оновити інформацію до актуального стану.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Правилами прийому до ЗВО визначено 2 обов'язкових сертифікати ЗНО необхідні для вступу: українська мова та література (ваговий коефіцієнт 0,3) та хімія (ваговий коефіцієнт 0,38) та будь-який з переліку (історія України, математика, іноземна мова, біологія, географія, фізика) – ваговий коефіцієнт 0,2. Також враховується в конкурсний бал середній бал атестату (ваговий коефіцієнт 0,1) та підготовчі курси (ваговий коефіцієнт 0,02). Таким чином, ваговий коефіцієнт на профільний предмет – хімію є найбільшим 0,38 для всіх абітурієнтів і 0,4 для абітурієнтів, які закінчили підготовчі курси, що є цілком виправданим, оскільки предметне змістове ядро підготовки за ОП «Середня освіта (Хімія)» становить саме хімія. В додатку 4 міститься інформація про мінімальний бал сертифікату ЗНО з кожного предмету, який становить 100 та мінімальний конкурсний бал для навчання за кошти державного бюджету або фізичних і юридичних осіб, які становлять відповідно 125 та 100. Відмова від набору здобувачів вищої освіти на навчання зі скороченим терміном прокоментована адміністрацією та відповідальним секретарем приймальної комісії, як вимога сучасності, оскільки популярність ОП невелика, бюджетні місця не виділяються, а на контрактній основі здобувачі вищої освіти навчатися бажання не виявляють і контингент здобувачів незначний, розпорозувати його за термінами навчання не є економічно доцільним.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Основними документами, які регламентують визнання (зарахування, перезарахування) результатів навчання отриманих у інших закладах освіти є «Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення та зміни умов навчання студентів...» затверджене ректором ОНУ 16.06.2010

(<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents> (розміщене в вкладці «Організація освітнього процесу») та «Положення про порядок визнання (перезарахування) результатів навчання учасників програм академічної мобільності...» затверджене рішенням вченої ради від 17.12.2019 № 4 та введене в дію з 15.01.2020 наказом ректора від 14.01.2020 № 04-02 (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/Polozhennya-kredyty.pdf>). Ці положення розміщені на офіційному сайті університету в вкладці «Офіційні документи» та знаходяться в вільному доступі. Процедура перезарахування РН отриманих у інших ЗО полягає в поданні заяви здобувачем, в якій зазначено прохання перезарахувати РН з опанованих ОК і ВК. До заяви додається академічна довідка або документ про освіту із зазначеними назвами, обсягом, формами контролю певних ОК та ВК. На підставі документів проводиться визначення можливості перезарахування РН та визначається академічна різниця, шляхом порівняння кількості залікових кредитів і обсягу змістових модулів (п.6.6). Академічна різниця нормативних змістових модулів (у годинах і кредитах) не повинна перевищувати 1/3 навчального плану. Визнання результатів навчання покладено на декана факультету з залученням гаранта ОП, за потреби. Якщо визнанню підлягають результати навчання отримані за програмами академічної мобільності до заяви та академічної довідки, здобувач ВО додає ще Договір про навчання, в якому погоджено обсяг дисциплін у кредитах. При відмові у визнанні результатів навчання на заяві чітко зазначаються підстави та аргументація відмови. Аналіз відомостей самооцінювання та результати спілкування зі здобувачами вищої освіти дозволяє констатувати, що механізм перезарахування результатів навчання є зрозумілим здобувачам і використовується в ході реалізації освітнього процесу за ОП. Так, на ОП навчається здобувач вищої освіти Артюхова Аліса, яка була в 2019 прийнята на третій курс, на основі диплому бакалавра Одеської національної академії харчових технологій, спеціальність 101 Екологія, кваліфікація інженер-еколог. В якості академічної різниці здобувачці були визначені ОК «Педагогіка» – 4 кредити, 3 семестр, «Вікова фізіологія та шкільна гігієна» – 3 кредити, 2 семестр, «Загальна та вікова психологія» – 3 кредити, 1 семестр, загальний обсяг, яких не перевищив 1/3 обсягу ОП та НП, студентка успішно ліквідувала академічну різницю. Усі інші освітні компоненти та відповідні їм результати навчання були перезараховані. Процедура перезарахування результатів отриманих в програмах академічної мобільності описана в нормативних документах, однак здобувачів вищої освіти, які прийняли участь у таких програмах на ОП «Середня освіта (Хімія)» немає.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, в університеті регламентуються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти...» затвердженим рішенням вченої ради від 30.06.2020 №8 та введеним в дію з 01.09.2020 наказом ректора від 01.07.2020 №83-02 (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-neformal-osvita.pdf>). Відповідно до положення університет може визнавати результати здобуті в неформальній освіті в обсязі, що не перевищує 10% обсягу ОП, для бакалаврського рівня не більше 6 кредитів на навчальний рік (п.2.2.), як для ОК, так і ВК (п.2.3.). З урахуванням можливості непідтвердження результатів неформальної освіти, їх зарахування відбувається на бакалаврському рівні для дисциплін, які вивчаються з 2 семестру (п.2.6.), результати отриманні до початку навчання на бакалаврському рівні в ЗВО не визнаються (п.2.7.). Процедура визнання стосується результатів навчання з цілою освітньою компонентою ОП або НП. Здобувач вищої освіти звертається не пізніше, як за 30 днів до завершення семестру, до декана факультету з заявою про визнання результатів навчання до якої додає документи, що засвідчують зміст і результати, які отримав здобувач (сертифікати, свідоцтва, освітні програми тощо). Після цього розпорядженням декана створюється Предметна комісія, в складі 5 осіб, яка визначає можливість визнання, форму та терміни проведення атестації. Після цього відбувається співбесіда зі здобувачем або признається атестація. Таким чином, відбувається перезарахування результатів навчання цілої дисципліни, від вивчення якої здобувач звільняється в наступному семестрі. Тобто застосовується принцип випередження, здобувач вищої освіти наперед має визначити, яку дисципліну він буде вивчати неформально відповідно до діючих в університеті вимог (п.2.4.). Врахування результатів отриманих у неформальній освіті, як елемента освітньої компоненти, в якості поточного, модульного контролю в положенні не зазначено. Таким чином, незрозумілим є фінансовий механізм повернення коштів державі або платнику за ОК, яка не вивчається здобувачем. Але на сьогодні, це питання не вирішене на рівні держави. У відомостях про самооцінювання зазначено відсутність такої практики. Слід зазначити, що на ОП здобувачі активно долучаються до наукової роботи, в спілкуванні зі здобувачами встановлено подання та публікування тез доповідей на конференціях, і врахування таких результатів або проходження курсів і отримання сертифікатів на онлайн-платформах Coursera, Prometheus дозволило б, в разі нормотворчого врегулювання, визнавати такі результати неформальної освіти в якості поточного контролю певних освітніх компонент. Отже, ЕГ рекомендує нормативно врегулювати та активніше провадити врахування результатів неформальної освіти, зокрема в поточному оцінюванні, що дозволить, в умовах віддаленості від закладів освіти, збільшити ефективність організації дистанційного навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Інформація щодо вступу в університет та на ОП зокрема є для абітурієнтів доступною, зрозумілою та достатньою. Набір оголошується як на місця за кошти державного фінансування, так і за кошти фізичних і юридичних осіб з однаковим переліком сертифікатів ЗНО. 2. Ваговий коефіцієнт хімії є найбільшим, що забезпечує добір якісного контингенту для здобуття освіти за ОП. Також стимулюється долучення абітурієнтів до вивчення хімії на

підготовчих курсах, шляхом надання додаткових балів (до 20). 3. Існування реальної практики перезарахування результатів навчання, отриманих у інших ЗВО, та урегульованість цього процесу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

1. Активізувати профорієнтаційну роботу для залучення абітурієнтів на навчання за ОП для формування повноцінного контингенту, долучати до неї здобувачів вищої освіти. 2. Активізувати практику академічної мобільності за ОП як здобувачів вищої освіти так і викладачів.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3. Результати аналізу документів і спілкування зі здобувачами вищої освіти та адміністративним персоналом дозволяють стверджувати що правила прийому є раціональними, зрозумілими та доступними, не містять дискримінаційних положень. Університет працює в напрямку формування якісного контингенту здобувачів вищої освіти, необхідних регіону. Процедура зарахування РН, здобутих у інших закладах освіти та неформальній освіті нормативно врегульована. Недостатня кількість прикладів її реалізації свідчить про малу престижність педагогічної професії та недостатньо активну профорієнтаційну роботу. Загалом, наявні недоліки є несуттєвими. ОП відповідає Критерію 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Ознайомлення зі змістом ОП, силабусами і робочими програмами навчальних дисциплін (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/dystsypliny>) і аналіз Таблиці з відомостей про самооцінювання дає підстави стверджувати, що форми і методи навчання, які використовують у підготовці за ОП, сприяють досягненню цілей та ПРН. Поруч з традиційними формами і методами навчання в межах ОП використовуються інноваційні (ситуаційне навчання, рольові ігри, метод проектів, мікрорекламання, мозковий штурм тощо) та методи орієнтовані на самостійну роботу студента (творчий, проблемно-пошуковий, дослідницький) у поєднанні з ІКТ, що частково зумовлено переходом на змішану та дистанційну форму навчання на час карантину. Студентоцентрований підхід на ОП реалізується через партнерські стосунки між студентами і викладачами, заохочення студентів до активної участі в освітньому процесі, що було підтверджено на зустрічі з ними. Академічна свобода студентів забезпечується створенням умов для вільного вибору дисциплін, баз практик, тем і керівників курсових робіт, тематик наукових досліджень та можливості їх апробації на наукових конференціях, висловлення пропозицій щодо вдосконалення ОП під час опитувань. Вибір прийомів, методів і технологій навчання, форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання, розробка власних навчально-методичних матеріалів забезпечує академічну свободу викладачам за ОП, що було з'ясовано під час зустрічі з ними. Можливість корегувати форми і методи роботи з врахуванням побажань студентів реалізує студентоцентрований підхід до навчання. Проте ознайомлення експертної групи з методичним забезпеченням навчальних дисциплін, виявило його відсутність або меншу частку державною мовою для окремих ОК, наприклад «Хімічна екологія», «Органічна хімія», що обмежує вільний доступ студентам до інформації, порушує їхню академічну свободу та право на якісну і доступну освіту. У зв'язку з цим експертна група рекомендує переглянути методичне забезпечення усіх дисциплін, спонукати викладачів розробити та надати його студентам державною мовою. Опитування студентів у 2020 та 2021 роках, оприлюднене на сайті ЦЗЯО (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iakosti-osvity>) показало, що зросла частка повністю поінформованих студентів про можливість впливу на зміст ОП (з 60 до 66,7 %), можливість оцінювати роботу викладачів (з 26,9 до 38,9%) і здійснювати вільний вибір дисциплін (з 73,3 до 88,8 %).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту і програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих навчальних дисциплін є зрозумілою для здобувачів освіти та розміщена у вигляді начальних програм,

силабусів або робочих програм дисциплін на вебсторінці факультету в рубриці «Навчальні матеріали» (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/dystsyplyny>) та у друкованому вигляді знаходиться, за словами викладачів, у деканаті та на відповідних кафедрах. Слід зауважити, що на сайті робочі програми наведені лише для нормативних дисциплін, а силабуси – для вибіркових. Відповідні навчально-методичні матеріали знаходяться на сторінках курсів в системі електронного навчання Moodle. Експертна група вважає це позитивною практикою навчання за ОП, особливо в умовах дистанційного навчання, тому що це дає можливість здобувачам освіти ознайомитись з метою і завданнями, змістом навчальної дисципліни, мати доступ до навчально-методичних матеріалів та інформаційних ресурсів, відеодослідів, навчатись в зручний час та в зручному темпі, тим самим реалізуючи індивідуальну освітню траєкторію. Під час зустрічі з експертною групою студенти підтвердили, що вся ця інформація доводиться до їхнього відома викладачами на першому занятті з кожної навчальної дисципліни, а у випадку практик – на настановчій нараді, уточняється і повторюється у процесі навчання як під час занять, так і за допомогою електронної пошти, повідомлень через соціальні мережі тощо. Графіки організації освітнього процесу, розклад занять та консультацій, залікової та екзаменаційної сесій, програми практик та комплексного атестаційного іспиту, методичні рекомендації з написання та оформлення міждисциплінарної курсової роботи також розміщені у вільному доступі на вебсторінці факультету.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОП поєднання навчання і досліджень відбувається шляхом запровадження результатів наукових досліджень викладачів в освітній процес, використання дослідницьких, проблемно-пошукових, творчих методів в межах ОК, залучення здобувачів освіти до науково-дослідної діяльності. Прикладом запровадження результатів науково-дослідних робіт, які проводили викладачі факультету в межах держбюджетних тем, є лекції: «Метод кольорометрії та його використання в аналітичній практиці» (ПП18 Аналітична хімія, http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/Akt_vprovadgenya_Analitychna_himiya.pdf), «Особливості методів синтезу неорганічних іонообмінних матеріалів» (ПП17 Основи неорганічного синтезу, http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/Akt_vprovadgenya_Osnovy_neorganichnogo_syntezu.pdf), «Теоретичні основи методів абсорбційної, адсорбційної та каталітичної очистки підходящих газів підприємств промислового виробництва» (ПП25 Хімічна екологія, http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/Akt_vprovadgenya_Himichna_ekologiya.pdf) та новостворена вибіркова дисципліна «Моніторинг якості освіти» за дисертаційною роботою гаранта ОП д.пед.н. Анненкової І.П. (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/Akt_vprovadgenya_Monitoring_yakosti_osvity.pdf), що підтверджують відповідні акти впровадження. В університеті функціонує Наукове товариство студентів, аспірантів та молодих вчених (<http://onu.edu.ua/uk/science/young-academ>), яке сприяє залученню здобувачів освіти до наукової роботи та апробації результатів їхніх наукових досліджень на наукових конференціях, однак інформації щодо його роботи на вебсторінці факультету недостатньо. Щорічно на факультеті проводиться Наукова конференція студентів та аспірантів, у якій у 2020 р. в секції «Хімічна освіта і методика навчання хімії» взяли участь 5 студентів третього курсу за цією ОП: Фариба Л., Абалакіна А., Башинська А., Артюхова А. та Кюсе Т. ([http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/naukova-konf-stud_Serednya_Osvita\(Himiya\)2020.pdf](http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/naukova_diya/naukova-konf-stud_Serednya_Osvita(Himiya)2020.pdf)). Результати наукових досліджень студентів, що проводяться під керівництвом викладачів факультету, публікуються у матеріалах науково-методичних конференцій в університеті та за його межами (студентка 3-го курсу Кюсе Т. та студентка 4-го курсу Артюхова А. опублікували тези у матеріалах II Всеукраїнської науково-методичної інтернет-конференції «Проблеми і перспективи розвитку природничих наук у контексті модернізації середньої та вищої школи», яка відбулась в ОНУ імені І.І. Мечнікова 15-16 жовтня 2020 р.; студентки 4-го курсу Артюхова А. і Башинська А. опублікували тези у збірнику тез VII Науково-методичної конференції «Сучасні тенденції навчання хімії», яка відбулась у ЛНУ імені Івана Франка 18-20 березня 2021 р.). Тематика студентських досліджень є складовою науково-методичних досліджень кафедр і виконується в межах педагогічної практики, а також під час виконання міждисциплінарної курсової роботи.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Оновлення ОП та змісту навчальних дисциплін регламентується Положенням про організацію освітнього процесу (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>) та Положенням про освітні програми (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-osvit-prog2020.pdf>). З часу існування ОП, її оновлення відбулось двічі у 2019 і 2020 роках, наступне оновлення, за словами гаранта ОП, планується наступного року з урахуванням професійного стандарту, результатів акредитації та пропозицій стейкхолдерів. Науково-педагогічні працівники, які забезпечують викладання на ОП, систематично оновлюють їх зміст на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі хімії та освіти, в тому числі і власних. Імплементация в зміст ОК «Аналітична хімія», «Основи неорганічного синтезу», «Хімічна екологія» та ВК «Моніторинг якості освіти» результатів наукових досліджень підтверджується відповідними актами впровадження (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/naukova-diialnist>). Сприяє оновленню змісту навчальних дисциплін поєднання науково-педагогічної та практичної роботи за фахом, зокрема доценти Хитрич В., Ведута В., Снігур Д. та Буренкова К. забезпечують викладання навчальних дисциплін за ОП та за сумісництвом працюють вчителями, методистами шкіл і ліцеїв м.Одеси, КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради». Поява на кафедрі фізичної та колоїдної хімії нового обладнання, а саме мультифункціонального лабораторного аналізатора

AZ-86505, та рекомендації потенційних роботодавців посприяли доповненню змісту ОК «Фізична та колоїдна хімія» двома лабораторними роботами «Визначення буферної ємності розчинів потенціометричним методом» та «Корозія металів». У зв'язку з вимушеним переходом на змішане і дистанційне навчання зміст деяких дисциплін був доповнений новими темами та завданнями (в програму дисципліни «Сучасні інформаційні технології в освіті та ТЗН» додано тему «Дистанційні технології в освітньому просторі» та завдання для самостійної роботи – розробка дистанційного уроку в навчальному середовищі Moodle), електронними лабораторними роботами та методами їх проведення, відеодослідами та контрольними запитаннями до них (ОК «Органічна хімія» доповнили електронними лабораторними роботами на платформі Moodle, в зміст лабораторних робіт додали метод змішаної проби, в програму курсу ввели відеодосліди, які можна демонструвати в школі).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Університет сприяє інтернаціоналізації навчання, викладання і наукових досліджень, що реалізується на ОП через участь науково-педагогічних працівників у міжнародних наукових конференціях, публікації у закордонних наукових виданнях, що індексуються в міжнародних наукометричних базах, стажування викладачів у закордонних ЗВО. Керівник Інституту міжнародної освіти ОНУ Крючкова Н. на зустрічі з експертною групою розповіла про наукові програми і проекти, які діють в ОНУ, та можливості, які вони надають викладачам, науковцям і студентам. Зустріч з академічним персоналом за ОП та ознайомлення з відповідними сертифікатами підтвердили, що 4 викладачі за ОП пройшли наукові стажування за кордоном (доц. Мартинюк Ю. у навчальному таборі з Позитивної психотерапії (Болгарія, 2017 р.), доц. Кобернік А. в Університеті Казімежа Великого у Бидгощі (Польща, 2020 р.), доц. Буренкова К. та проф. Анненкова І. у Куявському університеті у Влоцлавеку (Польща, 2019 та 2020 р., відповідно). Ознайомлення з інформацією в Таблиці 2 підтвердило, що викладачі за ОП, а саме доц. Кобернік А., проф. Стрельцова О., доц. Ведута В., доц. Федько Н., доц. Хитрич М., мають публікації у журналах, які індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science. На момент акредитації Університет мав підписку на пошукові платформи Scopus, Web of Science, East View, EBSCOhost та інші, що засвідчила на зустрічі директор Наукової бібліотеки Подрезова М. Впродовж 2016-2018 рр. проф. Анненкова І. брала участь у міжнародному проєкті QUAERE «Система забезпечення якості освіти в Україні: розвиток на основі європейських стандартів та рекомендацій» у рамках програми Erasmus+ «Розвиток потенціалу вищої освіти», а з листопада 2020 р. вона бере участь у міжнародному проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic IQ Initiative), що підтвердила у розмові директор Інституту міжнародної освіти ОНУ Крючкова Н. Академічна мобільність в ОНУ регламентується Положенням про реалізацію права на академічну мобільність учасників освітнього процесу (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/mobility.pdf>) та координується Інститутом міжнародної освіти. За результатами опитування здобувачів освіти експертна група встановила, що вони ознайомлені з можливостями академічної мобільності, але в рамках цієї ОП прикладів академічної мобільності студентів не було, в тому числі через мовний бар'єр. Ознайомлення з вебсторінкою факультету хімії та фармації українською мовою, дозволяє стверджувати про достатній рівень інформування усіх зацікавлених щодо наукової і освітньої діяльності, широкий спектр інформації та її доступність. Експертна група радить створити персональні сторінки наукових і науково-педагогічних працівників та наповнити інформацією англійську версію вебсторінки факультету, кафедр, освітніх програм і працівників з метою популяризації власної наукової і освітньої діяльності на міжнародних теренах, залучення нових іноземних партнерів та здобувачів освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Ефективність освітнього процесу на ОП забезпечується поєднанням традиційних форм і методів навчання з інноваційними та методами орієнтованими на самостійну роботу студента у поєднанні з ІКТ, що сприяє досягненню заявлених у ОП цілей та програмних результатів навчання 2. Навчання і викладання за ОП в основному ґрунтується на принципах академічної свободи і студентоцентрованому підході, що реалізуються завдяки вільному доступу до інформації, праву студентів і викладачів на вільний вибір, залученню їх до активної участі в освітньому процесі та можливості впливати на нього. 3. Використання платформи електронного навчання Moodle, що є особливо актуальним в умовах змішаного та дистанційного навчання, дає можливість здобувачам мати постійний доступ до навчально-методичних матеріалів дисциплін, забезпечує об'єктивність оцінювання та дозволяє навчатись в зручний час та в зручному темпі, тим самим реалізуючи індивідуальну освітню траєкторію. 4. Оновлення змісту навчальних дисциплін відбувається систематично на основі наукових досягнень і сучасних практик у галузі хімії та освіти, в тому числі і власних, шляхом імплементації практичного досвіду, набутого під час роботи в закладах загальної середньої та післядипломної освіти, та результатів наукових досліджень, отриманих під час виконання держбюджетних науково-дослідних тем, дисертаційних робіт чи участі в освітніх проєктах, з врахуванням пропозицій стейкхолдерів, наявного обладнання та особливостей змішаного і дистанційного навчання. Сприяє цьому й можливість проходити наукові стажування за кордоном, обмінюватись досвідом наукової та освітньої діяльності з іноземними партнерами під час конференцій та виконання спільних проєктів. 5. Використання дослідницьких, проблемно-пошукових, творчих методів в межах навчальних дисциплін, залучення здобувачів освіти до науково-дослідної діяльності та апробація результатів їхніх досліджень на наукових конференціях, що реалізується у співпраці з Науковим товариством студентів, аспірантів та молодих вчених університету, є позитивною практикою за цією ОП. 6. Запровадження анкетування здобувачів освіти щодо якості ОП, якості освіти та якості викладання, опитування науково-педагогічних працівників та гарантів ОП свідчить про бажання розвивати ОП і не боятись змін.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Відсутність або невелика кількість методичного забезпеченням окремих навчальних дисциплін державною мовою обмежує вільний доступ студентам до інформації, порушує їхню академічну свободу та право на якісну і доступну освіту. У зв'язку з цим експертна група рекомендує переглянути методичне забезпечення усіх дисциплін, якнайшвидше розробити та надати його студентам державною мовою. 2. Розглянути можливість розміщення та постійного оновлення на вебсторінці факультету інформації про склад і діяльність хімічного осередку Наукового товариства студентів, аспірантів та молодих вчених, що сприятиме популяризації наукових досліджень серед молоді та залучення до наукової роботи ширшого кола здобувачів за цією та іншими ОП факультету. 4. З метою популяризації власної наукової і освітньої діяльності на міжнародних теренах, залучення нових іноземних партнерів та здобувачів освіти експертна група рекомендує створити персональні сторінки наукових і науково-педагогічних працівників та наповнити інформацією англomовну версію вебсторінки факультету хімії та фармації, сторінки кафедр, освітніх програм. 5. Здобувачі вищої освіти за ОП Середня освіта (Хімія) не брали безпосередньої участі в програмах академічної мобільності, в тому числі через мовний бар'єр, тому експертна група рекомендує збільшити кількість аудиторних занять з «Іноземної мови за професійним спрямуванням» та більше залучати студентів до міжнародної співпраці, через участь у міжнародних конференціях, проектах, програмах академічного обміну тощо.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Навчання і викладання за освітньою програмою в основному відповідає визначеному критерію та ґрунтується на принципах академічної свободи та студентоцентрованому підході. Обрані форми і методи навчання на ОП регламентуються відповідними положеннями ЗВО та сприяють досягненню заявлених цілей і програмних результатів навчання. Оновлення змісту навчальних дисциплін відбувається систематично та супроводжується впровадженням результатів наукових досліджень викладачів за ОП, отриманих в тому числі завдяки міжнародній співпраці. Здобувачі вищої освіти за ОП мають можливість поєднувати навчання з науковими дослідженнями. Проте потребує вдосконалення методичне забезпечення окремих дисциплін, посилення – міжнародна активність здобувачів вищої освіти та наповнення інформацією – англomовна версія вебсторінки факультету, кафедр, освітніх програм та працівників.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

ЕГ підтверджує, що в університеті є внутрішні документи, які регулюють систему оцінювання здобувачів, а саме Положення про організацію освітнього процесу (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-osvit-process.pdf>), Положення про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol.pdf>), Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/exam-komiss.pdf>). Під час ознайомлення з документами, зустрічі з гарантом та науково-педагогічними працівниками ОП експертна група встановила, що форми контрольних заходів, методи контролю, перелік питань для підсумкового оцінювання, шкала та критерії оцінювання подаються у робочих програмах або силабусах навчальних дисциплін, які оприлюднені на сайті факультету (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/dystsypliny>), та дозволяють досягнути здобувачам заявлених у програмі дисциплін та ОП результатів навчання, повідомляються викладачем на першому занятті з кожної дисципліни або настановчій нараді з практики та нагадуються за тиждень до проведення контрольного заходу. Після завершення вивчення дисципліни викладач обов'язково повідомляє студентам кількість балів, отриманих впродовж семестру. На зустрічі здобувачі освіти підтвердили цю інформацію, та констатували, що вона для них є достатньою та зрозумілою. Проте детальне ознайомлення з робочими програмами та силабусами показало, що не всі з них містять інформацію про межі позитивного оцінювання для кожної форми контролю, а лише загальну кількість балів, які можна отримати за змістовий модуль, поточний чи підсумковий контроль. Експертна група радить дотримуватись єдиних стандартів у змісті та оформленні робочих програм і силабусів та чітко прописати у кожному з них можливі форми контролю і межі позитивного оцінювання для кожної з них, що зробить ще більш зрозумілим, прозорим та об'єктивним оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Стандарт за спеціальністю 014.06 Середня освіта (Хімія) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти відсутній. За результатами ознайомлення ЕГ з відомостями про самооцінювання ОП (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/bakalavr/vidomist_pro_samocinuvannya_him_bakalavr.pdf), зустрічей з гарантом ОП та адміністрацією факультету експертна група підтверджує, що атестація здобувачів освіти буде здійснюватися у формі комплексного атестаційного іспиту з хімії, педагогіки та методики навчання хімії. Організація і проведення цього іспиту регламентується Положенням про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в ОНУ (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/exam-komiss.pdf>). Програма іспиту розміщена на вебсторінці факультету хімії та фармації (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/education/program_atestat_istryt.pdf).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група констатує, що процедура проведення контрольних заходів, порядок оскарження їх результатів і повторного проходження регулюються Положенням про організацію і проведення контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-org-kontrol.pdf>), та, за свідченнями адміністрації факультету і викладачів, послідовно дотримуються під час реалізації ОП. Об'єктивність викладача забезпечується низкою заходів, перелічених у відомостях про самооцінювання ОП та згаданих вище Положеннях, серед яких переважання тестової форми контролю знань в системі Moodle, залучення до проведення іспиту двох викладачів, що прозвучало на зустрічах зі студентами та викладачами ОП. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів унормовуються Положенням про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz-regulirovanie-kofliktov.pdf>) та Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acaddobrochesnost.pdf>). Зокрема, студент, який не згодний з виставленою під час підсумкового контролю оцінкою, має право не пізніше наступного робочого дня після проведення іспиту звернутися з письмовою заявою в деканат. Декан створює апеляційну комісію з 5 осіб (серед них обов'язково представник студентського самоврядування), які впродовж 3 робочих днів розглядають заяву студента і проводять повторний залік чи іспит. Викладач, який проводив контрольний захід, може бути присутнім на засіданні апеляційної комісії, але не може входити до її складу. За результатом апеляції оцінка навчальних результатів студента не може бути зменшена. Присутні на зустрічі здобувачі освіти підтвердили, що вони проінформовані про їхнє право на оскарження результатів підсумкового контролю, повторне вивчення навчальної дисципліни зокрема, та повторний курс в цілому, проте необхідності в цьому протягом дії ОП не виникало. Порівняння аналітичних звітів за результатами анкетування здобувачів, оприлюднених на сайті ЦЗЯО у 2020 та 2021 роках (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iakosti-osvity>) показало, що зросла частка здобувачів, повністю ознайомилися з порядком перескладання заліків, іспитів (з 93,3 до 94,5%), порядком оскарження результатів заліків, іспитів (з 60,0 до 72,2%), процедурами врегулювання конфліктних ситуацій (з 66,7 до 72,2%). Після ознайомлення з робочими програмами і силабусами залишається незрозумілим та необґрунтованим різне співвідношення балів, відведених для поточного і підсумкового контролю, що може коливатися в широких межах від 4:1 для ОК «Аналітична хімія» та 1:1 для ОК «Біохімія», відповідно. На думку експертної групи з цього приводу слід виробити в університеті єдиний підхід, чітко прописавши це у відповідному положенні аби уникнути розбалансованості балів та зайвих непорозумінь особливо стосовно однотипних дисциплін.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності регламентуються Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acaddobrochesnost.pdf>) і Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/acad_council/polozhennya-antiplagiat-22-02-2018.pdf). У березні 2019 р. в університеті створений Центр забезпечення якості освіти (ЦЗЯО) (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iakosti-osvity>), що координує та популяризує її серед учасників освітнього процесу, впроваджуючи у внутрішню культуру якості. З листопада 2020 р. університет є учасником міжнародного проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», в рамках якого проведено відкриту лекцію «Академічне письмо в системі академічної доброчесності: поняття, структура, інструменти» (12 березня 2020 р.), опитування «Академічна

добročесність та якість освіти» (5 лютого 2021 р.) і внутрішні опитування здобувачів, науково-педагогічних працівників, гарантів та членів робочих груп ОП. Порівняння аналітичних звітів за результатами анкетування здобувачів, оприлюднених на сайті ЦЗЯО у 2020 та 2021 рр., показало, що число студентів, добре ознайомих з процедурами реагування університету на порушення академічної доброчесності, зросло з 53,4 до 66,6%, частково ознайомих зменшилось з 33,3 до 16,7%, проте зросло число неознайомих здобувачів з 13,3 до 16,7%. Аналізу звітів за результатами анкетування науково-педагогічних працівників на сайті не виявлено. У розмові студенти та викладачі за ОП запевнили, що намагаються дотримуватись та застосовувати на практиці існуючі в ОНУ Положення і Кодекс академічної доброчесності. Під час огляду матеріально-технічної бази експертна група переконалась, що в приміщенні факультету розміщено скриньку довіри, а на сайті <http://onu.edu.ua/uk/infostud/suggestbox> – електронну скриньку довіри (dovira@onu.edu.ua). Розроблено «Методичні рекомендації до написання та оформлення міждисциплінарних курсових робіт», а на сайті Наукової бібліотеки ОНУ розміщено інформацію щодо правил цитування літературних джерел (<http://lib.onu.edu.ua/issledovatelyam>). За словами директора Наукової бібліотеки Подрезової М. на їхній базі формується інституційний репозитарій академічних текстів ОНУ, до якого передаються і кваліфікаційні роботи здобувачів освіти, та створений сектор «Моніторинг плагіату», що за допомогою системи Unicheck (<http://lib.onu.edu.ua/category/antiplagiat>) здійснює обов'язкову перевірку на плагіат випускних кваліфікаційних робіт, дисертацій та авторефератів, підручників, посібників та інші науково- та навчально-методичних праць, статей в періодичних виданнях ОНУ. Міждисциплінарні курсові роботи здобувачів ОП поки що системою Unicheck не перевіряються, а лише, як засвідчили гарант та адміністрація факультету, – науковими керівниками.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Форми і процедури проведення контрольних заходів, включно з порядком оскарження результатів та процедурами запобігання і врегулювання конфліктів, ліквідацією академзаборгованості та правом на повторне проходження контрольних заходів, є зрозумілими та доступними для здобувачів освіти за ОП, завдяки оприлюдненню положень, що їх регламентують, на вебсторінці університету. Критерії оцінювання, як правило, прописуються у робочих програмах і силабусах, доводяться до відома студентів на першому занятті з навчальної дисципліни або настановчій нараді з практики та дозволяють досягнути заявлених у програмі дисципліни та ОП результатів навчання. 2. Незважаючи на відсутність стандарту за спеціальністю 014.06 Середня освіта (Хімія) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти організація атестації здобувачів освіти чітко прописана у відповідному положенні й оприлюднена на сайті університету, та буде проводитись у формі комплексного атестаційного іспиту з хімії, педагогіки та методики навчання хімії. Програма іспиту розроблена та затверджена Вченою радою факультету і розміщена на вебсторінці факультету у вільному доступі. 3. В Університеті формується і популяризується культура академічної доброчесності, політика, стандарти і процедури її дотримання регламентуються Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу та Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у освітній та науково-дослідній роботі учасників освітнього процесу та науковців ОНУ. ЦЗЯО університету координує цю діяльність та популяризує серед учасників освітнього процесу, впроваджуючи у внутрішню культуру якості через участь у міжнародному проєкті «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти», проведення різноманітних заходів, які анонсуються на сторінці Центру, створення на базі Наукової бібліотеки університету сектору «Моніторинг плагіату», що здійснює відповідну перевірку за допомогою системи Unicheck випускних кваліфікаційних та дисертаційних робіт і авторефератів, науково- та навчально-методичних праць, формування інституційного репозитарію академічних текстів ОНУ. Учасники освітнього процесу за освітньою програмою ознайомили з основними нормами академічної доброчесності та можливими санкціями для тих, хто їх порушує. 4. З 2020 року в університеті проводиться опитування здобувачів освіти, а з 2021 – науково-педагогічних працівників, гарантів та членів проєктних/робочих груп ОП, результати яких оприлюднюються на сайті ЦЗЯО та доводяться до відома декана факультету хімії та фармацевції, гаранта ОП «Середня освіта (Хімія)» для обговорення на засіданнях вченої ради факультету, кафедр, робочої групи з метою подальшого удосконалення та підвищення якості реалізації освітньої програми.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Робочі програми та силабуси деяких навчальних дисциплін не містять інформації про межі позитивного оцінювання для кожної форми контролю, а лише сумарну кількість балів, що можна отримати за змістовий модуль, поточний чи підсумковий контроль. Експертна група рекомендує дотримуватись єдиних стандартів у змісті та оформленні робочих програм і силабусів та чітко прописати у кожному з них всі можливі форми контролю і межі позитивного оцінювання для кожної з них для забезпечення зрозумілості, прозорості та об'єктивності у оцінюванні навчальних досягнень здобувачів освіти. 2. Незрозумілим та необґрунтованим є різне співвідношення балів з навчальних дисциплін, відведених для поточного і підсумкового семестрового контролю, що може коливатися в широких межах від більш ніж 4:1 для ОК «Аналітична хімія» та 1:1 для ОК «Біохімія», відповідно. На думку експертної групи слід виробити єдиний підхід з цього приводу на факультеті та в університеті, чітко прописавши це у відповідному положенні аби уникнути розбалансованості балів та зайвих непорозумінь особливо стосовно однотипних дисциплін. 3. Експертна група рекомендує продовжувати пропагувати академічну доброчесність серед усіх учасників освітнього процесу та впроваджувати її у внутрішню культуру якості шляхом ширшого залучення здобувачів освіти через органи студентського самоврядування до роботи в комісіях з питань порушення академічної доброчесності та перевірки міждисциплінарних курсових робіт здобувачів освіти.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контрольних заходів та атестації здобувачів освіти, завчасно оприлюднені та зрозумілі процедури їх проведення і критерії оцінювання, включно з порядком оскарження результатів, повторним проходженням контрольних заходів, запобіганням і врегулюванням конфліктних ситуацій, що дозволяють досягнути передбачених у ОП програмних результатів навчання, а також зрозумілі і вніормовані політика та процедури дотримання академічної доброчесності, популяризація її серед учасників освітнього процесу та поступове впровадження у внутрішню культуру якості через різноманітні заходи дозволяє стверджувати про відповідність критерію 5. Потребує уточнення та приведення до єдиного стандарту співвідношення балів, відведених для поточного і підсумкового контролю, з навчальних дисциплін, відображення форм контролю та критеріїв їх оцінювання у силабусах та робочих програмах, відчутною є необхідність у ширшому залученні здобувачів освіти до роботи в комісіях з питань академічної доброчесності.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Згідно відомостей про самооцінювання ОП (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/bakalavr/vidomist_pro_samocinuvannya_him_bakalavr.pdf) до викладання залучено 6 докторів та 19 кандидатів наук. Ознайомившись з інформацією, наведеною в Таблиці 2, експертна група констатує, що їхня академічна та професійна кваліфікація повністю забезпечує досягнення передбачених ОП цілей та програмних результатів навчання. Усі викладачі мають наукові ступені та вчені звання відповідно до займаних посад, необхідний досвід науково-педагогічної роботи, достатню кількість навчально-методичних та наукових праць, опублікованих у фахових вітчизняних і наукових журналах, що відповідають змісту забезпечуваних ними ОК (доц. Кобернік А., проф. Стрельцова О., доц. Ведута В., доц. Федько Н., доц. Хитрич М. мають публікації у журналах, які індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science), пройшли підвищення кваліфікації чи наукові стажування в освітніх та наукових установах України або за кордоном (доц. Мартинок Ю. 2017 року в Болгарії, доц. Буренкова К. 2019 року, доц. Кобернік А. та проф. Анненкова І. 2020 року в Польщі), про що свідчать сертифікати надані на запит експертної групи. Здобувачі освіти назагал під час анкетування щодо якості викладання вважають викладачів за ОП висококваліфікованими та компетентними, про що свідчать аналітичні звіти за результатами анкетування здобувачів, оприлюднених на сайті ЦЗЯО у 2020 та 2021 роках (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/tsentr-zabezpechennia-iaakosti-osvity>).

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Ознайомлення з відомостями про самооцінювання ОП, зустрічі з адміністрацією університету і факультету та викладачами ОП дають підстави стверджувати, що процедура конкурсного добору викладачів на ОП є прозорою і здійснюється відповідно до Положення про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП ОНУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/poloz_nauk-ped.pdf). Оголошення про конкурс на заміщення вакантних посад, терміни та умови його проведення, вимоги до претендентів оприлюднюються на офіційній вебсторінці університету та публікуються в газеті «Вечірня Одеса». Після завершення терміну подання документи кандидатів розглядає конкурсна комісія на відповідність умовам та надає рекомендації стосовно претендентів на розгляд кафедр, вчених рад факультетів, Вченої ради університету. Під час розгляду відповідності претендента посаді зважають на наявність відповідної вищої освіти, наукового ступеня та вченого звання, стажу науково-педагогічної роботи, наявність науково-методичних та наукових праць, в тому числі у виданнях, внесених до наукометричних баз, підвищення кваліфікації тощо. Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендентам на посаду пропонують прочитати відкриту лекцію. За словами гаранта, адміністрації університету і факультету всі викладачі, що забезпечують реалізацію ОП, пройшли конкурсний відбір відповідно до Положення, підтвердили свою академічну та професійну кваліфікацію, та з ними було укладено трудові договори. На зустрічі начальник відділу кадрів Бахір І. запевнила, що такі договори укладаються на термін до 5 років на посаду доцента, професора та до 1 року у випадку, коли особа досягла пенсійного віку. Для об'єктивного оцінювання здатності науково-педагогічних працівників постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність і наукову кваліфікацію експертна група рекомендує запровадити регулярний моніторинг відповідних досягнень викладачів та

враховувати їх при обранні на посаду, керуючись розробленим з цією метою положенням. Також при обранні на посаду експертна група рекомендує враховувати дотримання претендентом норм академічної доброчесності, про що наразі не йдеться в Положенні про проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП ОНУ та укладання з ними трудових договорів (контрактів).

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Зустріч з роботодавцями, випускниками і адміністрацією факультету та університету, дає підстави стверджувати, що залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу відбувається в рамках практичної підготовки студентів за ОП відповідно до Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти ОНУ (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polozennya-praktika/polozennya_praktika2020.pdf). Навчальна (адаптаційна) та виробнича (педагогічна) практика відбувається у закладах загальної середньої освіти м. Одеси, з якими університет має угоди, зокрема Одеською гімназією №1 ім. А.П. Бистріної, Одеською спеціалізованою школою №117, Одеською загальноосвітньою школою №56 та Рішельєвським ліцеєм (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/dystsypliny>). Присутні на зустрічі роботодавці та випускники підтвердили залучення вчителів шкіл до керівництва практикою. Експертна група рекомендує адміністрації розширити перелік закладів освіти і надати можливість здобувачам проходити практику за місцем праці, в разі його працевлаштування за фахом на момент практики, тим більше, що зі слів усіх опитаних під час акредитаційного візиту у регіоні є гостра потреба у вчителів хімії. Інтерв'ю з роботодавцями також підтвердило їхню участь у залученні до процедури рецензування та моніторингу ОП. З прикладами рецензій можна ознайомитись на вебсторінці факультету за посиланням <http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/spetsialnosti-ta-spetsializatsii>, які, однак не містять конкретних пропозицій щодо вдосконалення ОП. На цьому ж сайті здійснюється громадське обговорення шляхом оприлюднення Проекту змін освітньо-професійної програми «Середня освіта (Хімія)» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти та збором пропозицій і зауважень на електронну пошту деканату desanatchem@onu.edu.ua. Експертна група рекомендує здійснювати таке громадське обговорення на постійній основі та для зручності уможливити подання пропозицій і зауважень одразу ж на сайті у спеціально відведеному для цього полі. Свої пропозиції роботодавці та випускники за їхніми словами висловлюють під час неформального спілкування на зустрічах, в рамках виконання наукових робіт учнями МАН, підготовки до Всеукраїнських олімпіад, турнірів Юних хіміків на базі факультету тощо. У 2014 році в університеті створена Асоціація випускників ОНУ (<http://onu.edu.ua/uk/science/sp/48-geninfo/alumni>), проте відомостей про її склад, повноваження та результати діяльності недостатньо, щоб оцінити її участь у житті університету та вплив на реалізацію освітнього процесу. Натомість під час зустрічей експертна група встановила факт постійної підтримки факультету хімії та фармації його випускниками, серед яких фармацевтична компанія «Інтерхім», шляхом оновлення матеріально-технічної бази (обладнання, реактиви), ремонту та реставрації приміщень факультету та створення належних умов навчання і праці для студентів, аспірантів, викладачів і науковців обсягом 1,5-2 млн. гривень щорічно.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

До аудиторних занять з навчальних дисциплін в межах ОП університет залучає професіоналів-практиків, які поєднують викладацьку роботу в закладі вищої освіти з вчительською в закладі загальної середньої освіти. Наприклад, доц. Хитрич В. є вчителем вищої категорії в Європейському ліцеї м. Одеси та викладає в університеті «Методику навчання хімії», доц. Ведута В. має досвід роботи на кафедрі методики викладання і змісту освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» та викладає «Органічну хімію», доц. Снігур Д. є методистом навчально-наукового підрозділу КЗ «Рішельєвський ліцей «Центр освіти Одеської області» та викладає в університеті «Методику та техніку шкільного хімічного експерименту», доц. Буренкова К.В. має досвід роботи вчителем в Одеській вечірній (змінній) ЗОШ№19 I-III ступенів та Одеській приватній ЗОШ I-III ступенів «КРОК» та викладає вибірково дисципліну «Сучасні методи і засоби навчання органічної хімії». На зустрічі здобувачі освіти зазначили, що під час спілкування з такими викладачами і навчання у них можна отримати поради практичного характеру та інформацію з перших рук щодо змін та нововведень в середній освіті. Представники роботодавців на момент акредитації до проведення аудиторних занять не були залучені. Експертна група рекомендує розглянути можливість залучення фахівців-практиків з числа кращих вчителів хімії регіону, запрошених представників академічної спільноти та гостей іноземних лекторів до навчання на ОП у формі циклу чи окремих публічних лекцій, семінарів, майстер-класів та ін., що урізноманітнить навчання на ОП, сприятиме отриманню нових знань і досвіду на основі сучасних досягнень в галузі освіти і хімії, поширенню передових світових практик, інтернаціоналізації освітньої програми.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Зустріч з науково-педагогічними працівниками за ОП, адміністрацією факультету та ознайомлення з Таблицею 2 відомостей про самооцінювання ОП (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/accredit/akredit_OP/bakalavr/vidomist_pro_samocinuvannya_him_bakalavr.pdf), дає підстави стверджувати, що ЗВО сприяє професійному розвитку викладачів через систему заходів, які

включають наукові стажування, підвищення кваліфікації не лише за фахом, а й спрямованих на вдосконалення педагогічної майстерності, реалізації власних здібностей та можливостей (семінари, вебінари, тренінги, майстеркласи тощо). Документами, які регламентують систему професійного розвитку викладача, є Статут університету (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>) і Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників (http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/dek/poloz-pidvishennya-kvalifikatsii_12112020.pdf). Підвищення кваліфікації відбувається не рідше ніж раз на 5 років за планом-графіком на підставі угод між університетом та установами-виконавцями. Викладачі самостійно обирають форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації в Україні чи за кордоном, виходячи з професійних інтересів і потреб та практичної користі для ОК, які забезпечують, та ОП загалом. За час існування ОП наукові стажування та підвищення кваліфікації за кордоном пройшли доц. Мартинюк Ю. (Болгарія, 2017), доц. Буренкова К. (Польща, 2019), доц. Кобернік А. та проф. Анненкова І. (Польща, 2020). Викладачі, які забезпечують викладання дисциплін з циклу методики викладання, а саме доц. Хитрич М., доц. Федько Н., доц. Гузенко О., доц. Рахлицька О., доц. Снігур Д., у 2020 році дистанційно пройшли стажування на кафедрі хімії та методики викладання хімії Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка. З березня по вересень 2020 р. університет мав ліцензію на 3000 безкоштовних підписок на освітню онлайн-платформу Coursera (<http://onu.edu.ua/uk/osvita/onu-imeni-i-i-mechnykova-otrurvav-litsenziiu-na-3000-bezkostovnykh-pidpysokna-osvitniu-onlainplatformu-coursera>), чим скористалися не лише студенти, а й окремі викладачі шляхом набуття нового досвіду та адаптації власних навчальних курсів до умов дистанційного навчання. В ОНУ діє Центр мовної підготовки та мовної сертифікації (<http://onu.edu.ua/uk/kursy-tsentr-movnoipidhotovky-tamovnoi-sertyfikatsii>), однак ніхто з науково-педагогічних працівників за ОП цією можливістю поки що не скористався. Експертна група рекомендує університету розробити власні програми підвищення кваліфікації для науково-педагогічних працівників, враховуючи сучасні тенденції в освіті і науці, особливості освітнього процесу в теперішніх реаліях та висловлені на зустрічі з експертною групою потреби щодо роботи в різних навчальних середовищах, ознайомлення з можливостями платформ і сервісів для дистанційного навчання.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

За здобутки у вирішенні сучасних наукових проблем на світовому рівні та успіхи у викладацькій роботі, зокрема знання і використання в роботі іноземної мови, викладачам може встановлюватися надбавка до заробітної плати, розмір якої визначається контрактом (п.5.12 Статуту університету, <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/statut-onu-2017.pdf>), надбавка за високі досягнення в праці у розмірі до 50% (п.3.3.1 Положення про матеріальне заохочення співробітників ОНУ, <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/kd2020.pdf>) та разове преміювання за особливі показники. Однак, під час опитування науково-педагогічних працівників ОП прикладів такого матеріального заохочення з боку університету експертна група не виявила. За досягнення у праці викладачі в установленому порядку за рішенням Вченої ради можуть бути також представлені до державних і урядових нагород, присвоєння почесних звань, відзначення преміями, грамотами, іншими видами морального та матеріального заохочення. За час існування ОП почесною грамотою виконавчого комітету Одеської міської ради нагороджені доц. Кіосе Т., Федько Н. (2016 рік), почесною грамотою Одеської обласної ради – проф. Стрельцова О., подякою Міністерства освіти і науки України – доц. Раскола Л. (2016 рік), доц. Анненкова І. (2017 рік), почесною грамотою Верховної ради України – доц. Менчук В. (2020 рік), грамотою Міністерства освіти і науки України – проф. Анненкова І. та доц. Раскола Л. (2020 рік). Доц. Снігур Д. отримує Стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених (2020-2022 роки). За свідченням представників студентського самоврядування та фінансових служб університету також оплачує відрядження для участі в наукових конференціях, симпозіумах тощо як науково-педагогічним працівникам так і здобувачам освіти. Експертна група рекомендує активніше стимулювати розвиток викладацької майстерності та наукові здобутки викладачів шляхом не лише морального, а й матеріального заохочення на основі щорічного моніторингу таких досягнень.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Академічна та професійна кваліфікація науково-педагогічних працівників забезпечує досягнення освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання. Конкурсний добір на посади за ОП відбувається на засадах відкритості, гласності та прозорості. 2. Підвищення кваліфікації викладачів здійснюється не лише за фахом, а й з метою вдосконалення педагогічної майстерності (семінари, вебінари, тренінги, майстеркласи тощо) в закладах освіти чи наукових установах України та за кордоном. Університет оплачує відрядження для участі в наукових конференціях, симпозіумах тощо як здобувачам освіти так і науково-педагогічним працівникам. 3. Роботодавці беруть участь в організації та реалізації освітнього процесу на етапі практичної підготовки студентів згідно укладених угод, входять до складу робочої групи ОП та здійснюють її рецензування. До аудиторних занять залучають професіоналів-практиків з числа викладачів, які за сумісництвом працюють у закладах загальної середньої та післядипломної освіти, що за відгуками студентів є позитивною практикою навчання за ОП. Випускники факультету, що також є роботодавцями, постійно долучаються до оновлення матеріально-технічної бази (обладнання, реактиви), ремонту та реставрації приміщень факультету, призначення стипендій кращим студентам та викладачам, створення належних умов навчання і праці.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Експертна група рекомендує університету розробити власні програми підвищення кваліфікації для науково-педагогічних працівників, враховуючи сучасні тенденції в освіті і науці, особливості освітнього процесу в теперішніх реаліях та спираючись на потреби науково-педагогічних працівників стосовно роботи в різних навчальних середовищах, ознайомлення з можливостями платформ і сервісів для дистанційного навчання. 2. Для об'єктивного оцінювання здатності науково-педагогічних працівників постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність і наукову кваліфікацію експертна група радить запровадити регулярний моніторинг відповідних досягнень та враховувати їх при обранні на посаду, керуючись розробленим з цією метою положенням. Також при обранні на посаду експертна група рекомендує враховувати дотримання претендентом норм академічної доброчесності. 3. За найбільший внесок у підвищення якості підготовки фахівців, здобутки у педагогічній і науковій діяльності та спираючись на результати моніторингу експертна група рекомендує університету запровадити не лише моральне, а й матеріальне заохочення науково-педагогічних працівників. 4. Пропонується розглянути можливість залучення фахівців-практиків з числа кращих вчителів хімії регіону, запрошених представників академічної спільноти та гостьових іноземних лекторів до навчання на ОП у формі циклу чи окремих публічних лекцій, семінарів, майстер-класів та ін., що урізноманітнить навчання на ОП, сприятиме отриманню нових знань і досвіду на основі сучасних досягнень в галузі освіти і хімії, поширенню передових світових практик, інтернаціоналізації освітньої програми. 5. Експертна група рекомендує модернізувати і активізувати систему взаємодії зі стейкхолдерами через створення електронної форми для надання пропозицій та одержання конкретних пропозицій щодо формулювання компетентностей і програмних результатів навчання та впровадження нових освітніх компонентів за ОП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Встановлені факти і докази щодо високої академічної і професійної кваліфікації викладачів за ОП, відкритого та прозорого конкурсного добору на посади, наявної в університеті системи професійного розвитку та стимулювання викладацької майстерності, залучення до організації і реалізації освітнього процесу роботодавців та професіоналів-практиків з числа викладачів свідчать про загальну відповідність критерію 6. Виявлені слабкі сторони та висловлені побажання щодо необхідності створення власних програм підвищення кваліфікації з врахуванням потреб і пропозицій ОП, запровадження регулярного моніторингу досягнень науково-педагогічних працівників та запровадження за його результатами морального і матеріального заохочення, модернізації системи взаємодії зі стейкхолдерами, ширшого залучення до викладання на ОП фахівців-практиків з числа кращих вчителів регіону, запрошених представників академічної спільноти та гостьових іноземних лекторів мають рекомендаційний характер.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

ЕГ ознайомила у формі онлайн-екскурсії та наданих відеороликів з ресурсами ОНУ, зокрема факультету хімії та фармації, гуртожитком, бібліотекою та встановила, що ЗВО має потужні матеріально-технічні ресурси (МТР), що забезпечують якісний освітній процес, зокрема за даною ОП, сприяють досягненню визначених ОП цілей та ПРН. ОНУ має власні навчальні корпуси та гуртожитки; бібліотеку тощо. Усі навчальні приміщення знаходяться у належному технічному стані. Факультет розміщений у окремій історичній будівлі, 2 кафедри – у інших будівлях ОНУ. Склад факультету – 6 кафедр (неорганічної хімії та хімічної екології; фармакології та технології лікарських препаратів; аналітичної та токсикологічної хімії; фізичної та колоїдної хімії; органічної та фармацевтичної хімії; прикладної хімії та хімічної освіти), 28 спеціалізованих лабораторій, 28 аудиторій, 2 комп'ютерні класи, які задіяні в освітньому процесі для здобувачів цієї ОП і інших ОП. Усі лабораторії оснащені різноманітним працюючим обладнанням, лабораторним посудом, навчальними стендами, витяжними шафами та протипожежними засобами, сучасною комп'ютерною технікою та проекторами, доступом до Інтернету, що відповідає сучасним вимогам навчання і викладання. Позитивним моментом є збереження у справному стані великої кількості приладів та обладнання, деякі з них представлені в сучасному вигляді (спектрофотометри і ін.). Родзинкою факультету є створена разом з КЗ «Рішельєвський лицей» лабораторія STEM-освіти, яка оснащена інтерактивною дошкою, хроматографом, рН-метрами, і є одночасно базою для виконання кваліфікаційних робіт. Позитивною практикою факультету є створені чотири аспірантські та магістерські лабораторії для проведення досліджень. Гордістю

факультету є Велика хімічна аудиторія імені О. Богацького з відповідним технічним обладнанням, у тому числі мультимедіа, УФО, відеокамерами і стереосистемою. При проведенні конференцій йде пряма трансляція на трьох екранах, розміщених у фойє факультету. Велика фізична аудиторія використовується для проведення лекцій з демонстрацією дослідів. Як засвідчено учасниками фокус-груп факультет щорічно поповнює свої ресурси новітнім обладнанням, приладами, у т.ч. і тим, яке не пройшло сертифікацію, але може бути використано в навчальному процесі. Зі слів декана, оновлення ресурсів відбувається щорічно в основному за кошти меценатів, основний з яких «Інтерхім». Бібліотека (<http://lib.onu.edu.ua>) має: фонд понад 3,5 млн. прим., з них – власне періодичне видання «Вісник ОНУ» та ін.; новітні читальні зали з комп'ютерами, три комп'ютерні класи з Інтернетом, доступ до електронних ресурсів – каталогу, бібліотеки рідкісних видань та репозитарію, платформ Scopus, WOS тощо. Гуртожиток №1 для здобувачів ОП у належному стані, є тренажерний зал, кімната для підготовки та відпочинку тощо. Зі слів здобувачів, вони повністю усім задоволені. Таким чином, МТР ОНУ є достатньою для забезпечення освітнього процесу, наукової роботи та соціально-побутових потреб учасників освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час онлайн-візиту ЕГ встановлено, що університет забезпечує здобувачів та НПП безкоштовним доступом до інформаційних ресурсів та інфраструктури, що необхідні для навчального процесу, викладацької та наукової діяльності в межах ОП. Здобувачі ВО мають можливість отримати інформацію із різних інформаційних джерел: офіційного веб-сайту (<http://onu.edu.ua/uk>); Telegram-каналів (<https://t.me/chem85onu>; <https://t.me/studradaONU>; <https://t.me/StudProfkomONU>), соціальних мереж, таких як Facebook (<https://tinyurl.com/yfxmnbhk>), Instagram (<https://tinyurl.com/yhbqd4ar>, <https://tinyurl.com/yhr6qj58>, <https://tinyurl.com/yhqqqv9f>), у яких висвітлюється необхідна інформація для студентів; електронних ресурсів бібліотеки (<http://lib.onu.edu.ua>). Наукова бібліотека надає здобувачам доступ до фонду бібліотеки, новітніх читальних залів з комп'ютерами та комп'ютерних класів з мережею Інтернет; електронного каталогу та бібліотеки рідкісних видань; платформ Scopus, WOS, East View, EBSCOhost та ін., а також електронного репозитарію, що постійно поповнюється науковими публікаціями НПП і здобувачів, кваліфікаційними роботами. Учасникам освітнього процесу надається вільний доступ до мережі Інтернет, переважно за допомогою Wi-Fi доступу, або у комп'ютерних класах факультету чи бібліотеки. Хоча у гуртожитках здобувачі самостійно сплачують за користування Інтернетом (діє «Студентський пакет»), але вони задоволені. Також факультет хімії та фармації один з перших в університеті представив весь спектр навчальної інформації для здобувачів, зокрема даної ОП, на платформі Moodle (<http://fcfmoodle.onu.edu.ua>), причому зміст одного з електронних курсів було продемонстровано ЕГ під час резервної зустрічі. Задля виявлення потреб та інтересів здобувачів і викладачів щодо їх доступу до інфраструктури та ресурсів в університеті функціонують скриньки довіри (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/suggestbox>), що розміщені у кожному корпусі та факультеті. У ході онлайн-екскурсії було продемонстровано її наявність у фойє факультету. Студентське самоврядування та Профспілковий комітет студентів і аспірантів спільно опікуються інтересами здобувачів (проводять зустрічі, спілкуються через Телеграм-канал), таким чином допомагають вирішувати будь-які питання (наприклад, доступ до навчальних матеріалів здобувачам, які на період карантину не мають доступу до мережі Інтернет за місцем проживання), на чому було наголошено їхніми представниками (голова самоврядування Ібіс С. та голова профспілки Юраш Є.) під час онлайн-зустрічі з ЕГ. Центр забезпечення якості вищої освіти започаткував опитування здобувачів. Так, за результатами 2021 р. виявлено, що необхідні навчальні ресурси для вивчення матеріалу вважають доступними 88,9% респондентів, частково з цим згодні 11,1% опитаних. Як засвідчили здобувачі даної ОП під час зустрічі з ЕГ, вони мають можливість безоплатно користуватися лабораторіями факультету, комп'ютерною технікою, навчально-методичною та науковою літературою, іншою інфраструктурою закладу тощо.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Освітнє середовище Університету дозволяє задовольнити потреби і інтереси здобувачів даної ОП та є безпечним для їх життя та здоров'я. Безпечність освітнього середовища описано у нормативних документах ЗВО (Стратегічні пріоритети розвитку на 2020-2025 роки, Правилах внутрішнього трудового розпорядку тощо). Під час онлайн-екскурсії продемонстровано наявність у всіх лабораторіях та коридорах засобів пожежогасіння (вогнегасників, ящиків з піском, протипожежних ковдр, гідрантів, аптечок), а також різноманітних стендів (Інструктажі з надання першої медичної допомоги і ін.). Також продемонстровано наявність аварійних виходів з різних місць. Як засвідчено у ході екскурсії, журнали інструктажу знаходяться у завідувачів лабораторій та підписуються на перших заняттях з дисциплін. Зі слів декана Менчука В., прекурсори (є ліцензії) використовують в проблемних лабораторіях, що розміщені у окремому приміщенні. Дистанційна освіта реалізована факультетом хімії та фармації на платформі Moodle (<http://fcfmoodle.onu.edu.ua>), де розміщено дистанційні курси ОК, із наповненням яких ЕГ ознайомила під час зустрічі. Також здобувачі та НПП мають вільний доступ до наукометричних баз даних Scopus, WOS, East View, EBSCOhost та ін. Органи Студентського самоврядування та Профспілки студентів виявляють потреби здобувачів через спілкування, опитування в Telegram-каналі, соціальні мережі (Facebook, Instagram), що підтверджено під час зустрічей ЕГ. Безумовно позитивною практикою є запроваджені ними проєкти: 1) «Картка члена профспілки-дисконтна картка», яка дає можливість здобувачам отримувати знижки (від 5 до 50%) у більш ніж 100 закладів м. Одеси, з якими укладено договори; 2) проєкт внутрішньої академічної мобільності «Плацкарт», за яким укладено договори між 15 ЗВО та здобувачі можуть навчатись за програмою 1 місяць в іншому ЗВО із подальшим перерахуванням результатів навчання (приклад, С. Ібіс навчався в Українському католицькому

університеті) тощо. Профком студентів опікується також питаннями навчання, пільгами (субсидії), компенсацій виплат за участь у конференціях, оздоровленням (СОБ «Чорноморка»), соц.виплатами тощо. Психологічна служба також підтримує здобувачів (<https://tinyurl.com/yhttp4lsg>), надаючи індивідуальні консультації. Психолог Михайловська Л. засвідчила звернення до них здобувачів за допомогою, особливо першокурсників. Діють скриньки довіри (фізичні і електронні). Центр культури і дозвілля студентів та співробітників залучає здобувачів до участі у різних культурних заходах, секціях тощо. Зі слів здобувачів, на факультеті проводяться різноманітні традиційні заходи, такі як Чорноморка, День факультету, хімічні квести, Літні школи тощо. Адміністрація закладу сприяє задоволенню потреб та інтересів здобувачів шляхом створення комфортних і безпечних умов, наданням вільного доступу до наявної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання та наукової діяльності в межах ОП. Також у разі необхідності здобувачі забезпечуються гуртожитком.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

За результатами вивчення нормативних документів закладу, анкетувань та зустрічей з фокус-групами встановлено, що ОНУ на належному рівні забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну, соціальну та психологічну підтримку здобувачів, в тому числі цієї ОП. Консультативну підтримку щодо усіх видів діяльності здобувачі цієї ОП безпосередньо здійснюють викладачі в процесі навчання та консультацій, деканат, гарант ОП та завідувачі кафедр, сервісні служби тощо. Значну підтримку здобувачі отримують від самоврядування та профспілки. Як зазначив голова Студентської ради Ібіс С., для інформування учасників освітнього процесу та підтримки зворотного зв'язку з ними, функціонує Telegram-канал (<https://t.me/studradaONU>, <https://t.me/StudProfkomONU>, <https://t.me/chem85onu>), на рівні університету і факультету; розроблено форму телеграм-звернень для здобувачів. Актуальну інформацію щодо освітньої, міжнародної, наукової діяльності, анонси подій та заходів висвітлюються в соціальних мережах (Instagram, Facebook), сайті ОНУ, оголошуються через Студентське радіо «Голос ОНУ» тощо. Зі слів Ібіса С., наразі плануються ще проекти «ОНУ TV» та «ОНУ люди» тощо. Здобувачам надаються також безкоштовні юридичні консультації двічі на тиждень (вівторок – студент-юрист, четвер – профком Юраш Є.). Здобувачі засвідчили, що інформація щодо РП та силабусів ОК, графіку, розкладу занять, сесії тощо розміщена на сайті факультету у вкладці «Навчальні матеріали». Під час онлайн-візиту, ЕГ як позитивний момент відзначила спосіб організації факультетом хімії та фармації дистанційного навчання, зокрема створення на платформі Moodle електронних курсів дисциплін (є відеоролики з дослідами, методичні вказівки до лабораторних робіт, необхідне навчально-методичне забезпечення, банк тестових питань тощо). Але, як засвідчив декан В. Менчук усі лабораторні роботи, за умови повернення до очного навчання, будуть виконані здобувачами безпосередньо у лабораторіях. Така налагоджена освітня та організаційна підтримка здобувачів сприяє їх якійсій освіті. Щодо соціальної та матеріальної підтримки здобувачів в університеті діє «Положення про стипендіальне забезпечення учасників освітнього процесу» (<https://tinyurl.com/yfwk763p>). Стимулюванням здобувачів за громадську діяльність є нараховування додаткових балів, що впливають на рейтинг. Зі слів здобувачів, вирішенням соціально-побутових проблем та матеріальною підтримкою опікується профком студентів і аспірантів (у разі потреби надає матеріальну допомогу, пільги (субсидії), путівки до СОБ «Чорноморка») тощо. Здобувачі мають доступ до програм академічної мобільності, наукових проектів тощо. Задля покращення якості освітньої діяльності Центром забезпечення якості вищої освіти запроваджено проведення анкетувань здобувачів освіти за трьома напрямками щодо якості освіти, якості ОП та якості викладання. Здобувачі даної ОП задоволені діяльністю факультету та університету в цілому, що підтверджено під час онлайн-зустрічей та результатами анкетувань.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Реалізація права на освіту особами з особливими освітніми потребами відображено в нормативних документах ОНУ імені І.І. Мечникова: Статуті університету – р.2.2-п.10 (<https://tinyurl.com/ydnprcz7>); Правилах прийому на 2021 рік – р.VIII (<http://onu.edu.ua/uk/abitur>); Стратегії розвитку ОНУ на 2020-25 рр. - Напрямок 5-п. Безпека і дозвілля (<https://tinyurl.com/yk403wpx>). Зі слів керівництва, в університеті створені умови для забезпечення зручності та комфортності перебування особам з обмеженими можливостями (наявні пандуси у корпусах та гуртожитках, де була можливість їх встановити), але згідно «Стратегії розвитку» планується подальша адаптація інфраструктури для людей з особливими потребами. Зі слів представників студентського самоврядування, саме вони активно опікуються супроводом (студенти-волонтери) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення на території ОНУ імені І.І. Мечникова, оформлюються відповідні перепустки супроводу таких осіб. Як засвідчив голова Студентської ради Ібіс С., жодних звернень з проблемами потрапляння у корпуси не було. Проте, ЕГ рекомендує розробити нормативний документ щодо порядку супроводу осіб з особливими потребами та маломобільних груп населення в університеті. Щодо питання пристосування будівлі факультету хімії та фармації для категорії осіб з особливими потребами, під час онлайн-екскурсії, було наголошено, що будівля є пам'яткою архітектури, тому встановлення у ній додаткового обладнання та ліфтів заборонено. Зі слів студентства, для категорії осіб, які мають маленьких дітей, університет надає можливість навчатись за індивідуальним графіком. Це питання описано у нормативних документах закладу: «Положенні про освітній процес» та «Правилах внутрішнього розпорядку» (п.5.1.21). Соціальна підтримка осіб з освітніми потребами реалізується шляхом надання соціальної стипендії та матеріальної допомоги від профкому. Психологічна служба також надає підтримку, в разі звернення, категорії осіб із особливими потребами (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/psy-service>). Враховуючи специфіку цієї ОП для навчання осіб з особливими фізичними потребами існують значні труднощі. На перший погляд така категорія осіб має у сучасних умовах можливість навчатись дистанційно, але за подальшого працевлаштування однозначно будуть виникати

проблеми з проведенням експериментальних робіт, що може становити небезпеку для їх здоров'я. Зустрічі з фокус-групами підтверджують, що в ОНУ імені І.І. Мечникова для здобувачів з особливими фізичними потребами в тих корпусах, де вони навчаються, організовується порядок їх супроводу студентами-волонтерами, а викладання дисциплін відбувається тільки на 1 поверсі. Наразі на факультеті хімії та фармації, зокрема за даною ОП, особи з особливими освітніми потребами не навчаються.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Політику та процедури врегулювання конфліктних ситуацій (пов'язаних із корупцією, дискримінацією, сексуальними домаганнями тощо) регулюють: «Положення про політику та порядок урегулювання конфліктних ситуацій» (<https://tinyurl.com/yhctdm5a>); Антикорупційна програма (<https://tinyurl.com/yjj9g7ov>) щодо виявлення, протидії та запобігання корупції у діяльності ОНУ. Документи розміщені на сторінці «Офіційна інформація». Під час візиту ЕГ підтверджено обізнаність учасників освітнього процесу з Кодексом академічної доброчесності. Позитивною практикою в ОНУ є діяльність центру лідерства в освіті, яким реалізовується низка заходів, направлених на роботу з конфліктами, медіацію. ЕГ керівник Центру Терещенко І. розповіла про стажуванні у Німеччині (має сертифікат андрагога), у центрі працює 3 фахових медіатори, які допомагають у вирішенні конфліктів, є досвід розв'язання декілька конфліктів. Проте звернень з факультету не було. Процедуру урегулювання конфліктних ситуацій (КС) описано у п.4. Положення (подання письмової скарги; розгляд комісією: неформальна процедура (протягом 10 днів) – зустріч медіатора зі сторонами, письмове рішення; формальна (30 днів) – детальний розгляд, подання уточнюючих документів, засідання комісії із залученням скаржника, відповідача, свідків, письмове рішення). Вирішенню КС сприяють самоврядування та профком. Зі слів голови Студ.ради Ібіса С., у Telegram-каналі розроблено форму звернень – із вказанням проблеми, у випадку конфлікту із викладачем – вказується його прізвище. За період з 2014 року і до сьогодні таких звернень значно менше. Здобувач має звернутись до старости групи, згодом до голови Студ.ради чи голови Профбюро на факультеті, якщо не вирішується ситуація, то розглядають на рівні Деканату. Випадки КС були спричинені опаленням у гуртожитку, що успішно вирішені з допомоги керівництва (встановлені бойлери). З початку карантину був запущений проект «Викладач на зв'язку», виявлені проблеми були успішно ліквідовані (за відсутності доступу до Інтернету: у студентів – надавались навчальні матеріали; у викладачів – надавався доступ до інформатичних кабінетів). В ОНУ здобувачам надається безкоштовна юридична консультація. Здобувачі підтвердили ЕГ обізнаність щодо процедури вирішення КС та скриньку довіри. У випадку незадоволеністю оцінкою: є процедура перескладання – письмова заява на ім'я декана (не пізніше наступного дня після контрольного закладу); розгляд комісією. Зі слів здобувачів та НПП таких випадків на факультеті не було. Психологічна служба підтримує здобувачів. Контакти для звернень, графік роботи є на сайті (<https://tinyurl.com/yhtp4lsg>) та стенді у фойє факультету. У 2020 р. проведено психодіагностику адаптації першокурсників та поведінки у КС. Були випадки вирішення конфліктних ситуацій з першокурсниками з приводу спільного проживання у гуртожитку. Звернень від здобувачів факультету хімії не було. Зустрічі із фокус-групами не виявили фактів виникнення конфліктних ситуацій чи корупції в ОНУ, зокрема на даній ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. Факультет хімії та фармації має потужні матеріально-технічні ресурси, повністю укомплектовані спеціалізовані лабораторії та аудиторії з необхідним обладнанням, великою різноманітністю навчальних стендів, моделей, приладів та мультимедіа тощо. 2. Позитивною практикою є збереження у робочому стані великої кількості приладів та обладнання та поповнення новими сучасними зразками (спектрофотометри і ін.), у тому числі обладнанням, яке не пройшло сертифікацію на підприємствах, але може бути використано в навчальних цілях (хроматографи, колориметри), в основному за кошти меценатів, основний з яких ВАТ «Інтерхім». 3. Родзинкою факультету є створена разом з КЗ «Рішельєвський лицей» лабораторія STEM-освіти, яка оснащена інтерактивною дошкою, хроматографом, рН-метрами, і є одночасно базою для виконання дипломних та дисертаційних робіт. 4. Позитивною практикою є створені чотири аспірантські та магістерські лабораторії, у яких здобувачі можуть проводити дослідження та набувати навичок роботи з обладнанням. Гордістю факультету є Велика хімічна аудиторія імені О. Богацького, яка зберегла автентичний вигляд але оснащена сучасним технічним обладнанням, у тому числі мультимедіа, УФО, відеокамерами та стереосистемою придбаними за кошти спонсора ВАТ «Інтерхім». 5. Дистанційна освіта на факультеті реалізована на платформі Moodle (<http://fcfmoodle.onu.edu.ua>), де створено електронні курси дисциплін (відео-досліди, методичні рекомендації до лабораторних робіт, тестовий контроль тощо). 6. Інформаційна підтримка здобувачів, організована на високому рівні та здійснюється за допомогою Telegram-каналів, соціальних мереж (Instagram, Facebook), веб-сайту тощо. 7. Спільна активна діяльність органів студентського самоврядування та профкому сприяє задоволенню потреб та інтересів (пільги, оздоровлення, стимулювання тощо) здобувачів у повній мірі, що підтверджено у ході спілкування. 8. Безумовно позитивною практикою є запроваджені профспілкою та самоврядуванням проєктів: 1) «Картка члена профспілки-дисконтна картка», яка дає можливість здобувачам отримувати знижки (від 5 до 50%) у більш ніж 100 закладах-партнерах м. Одеси; 2) проєкт внутрішньої академічної мобільності «Плацкарт» в рамках якого укладено договори між 15 ЗВО, надається можливість здобувачам навчатись за програмою 1 місяць за програмою в іншому закладі із подальшим перезарування результатів навчання тощо. 9. Бібліотека надає відкритий доступ до електронного каталогу, фонду

рідкісних видань, репозитарію, до платформ Scopus, Web of Science тощо. 10. Позитивною практикою в ОНУ є діяльність Навчально-наукового центру лідерства в освіті, яким реалізовується низка заходів, спрямованих на роботу з конфліктами та медіацію. У центрі працює з фахових медіатори. 11. ЦЗЯО задля виявлення і врахування потреб та інтересів здобувачів запровадив систему анкетування.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Переглянути інформаційні ресурси ОНУ імені І.І. Мечникова, зокрема офіційний веб-сайт та оновити інформацію, наприклад на сторінці Профспілки студентів і аспірантів у вкладці «Склад профспілкового комітету» (<https://tinyurl.com/yjxsg7eo>) опублікована застаріла інформація тощо. 2. Розробити нормативний документ щодо порядку супроводу осіб з особливими потребами та маломобільними групами населення та забезпечити його виконання на території університету.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Зважаючи на наведений достатній перелік сильних сторін та позитивних практик (наявні потужні матеріально-технічні ресурси факультету та укомплектовані лабораторії, зокрема факультету хімії та фармації; відкритий доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів; достатнє забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів; активну діяльність органів студентського самоврядування та профспілки студентів і аспірантів, які надають значну підтримку здобувачам; створення проєктів «Картка члена профспілки-дисконтна картка» та «Плацкарт» та незважаючи на виявлені слабкі сторони і недоліки (пов'язані у значній мірі з технічними причинами та деякими організаційними моментами), що в цілому створює достатні та сприятливі умови для досягнення цілей, завдань, програмних результатів навчання, експертна група констатує повну відповідність діяльності за цією ОП критерію 7 за рівнем В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

У ОНУ імені І.І. Мечникова існують процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, які регулюються нормативними документами ЗВО: «Положення про освітні програми» (<https://tinyurl.com/yju8qr8u>), «Політика забезпечення якості вищої освіти» (<https://tinyurl.com/yehdnsrz>), «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості» (<https://tinyurl.com/ye2mydjd>), «Положення про моніторинг якості освіти» (<https://tinyurl.com/yjofhgsl>), «Положення про організацію і проведення опитування здобувачів вищої освіти» (<https://tinyurl.com/ye047x6l>). За результати аналізу документів та зустрічей з фокус-групами, ЕГ встановила, що освітні програми в ОНУ переглядають та оновлюють раз на рік, за що відповідає група забезпечення та її керівник. ЕГ зафіксувала, що ОП Середня освіта (Хімія) переглядалася із внесенням змін у 2019 та 2020 роках, що підтверджують протоколи засідань Студентської Ради факультету (18.01.19 №1; 08.12.19 №5), кафедри загальної хімії та полімерів (16.01.19 №5; 22.01.20 №7) кафедри неорганічної хімії та хімічної екології (23.01.19 №7); робочої групи даної ОПП (19.02.19 №1; 03.04.19 №2; 12.02.20 №3; 19.03.20 №4; 15.15.20 №5; 08.06.20 №6); навчально-методичної комісії факультету (02.05.20 №6), Вченої ради факультету (04.06.2019 №8; 25.05.20 №7; 11.06.20 №8); робочої групи науково-методичної ради університету (04.06.20 №1); науково-методичної ради університету (18.06.20 №4). Останній перегляд ОП був проведений у 2020 р. В ОНУ розроблена форма «Аркуш змін до ОПП», у документах на запит надано «Аркуш змін до ОП Середня освіта (Хімія)» за 2019 і 2020 роки. Зі слів гаранта ОП Анненкової І., процедура затвердження проєкту оновленої ОП передбачає здійснення зовнішньої і внутрішньої експертизи. Зовнішня – здійснюється шляхом громадського обговорення. Внутрішня – отримання пропозицій від здобувачів шляхом анкетування, яке проводиться 1 раз на рік (у січні) та спілкування студентів із гарантом ОП та представниками деканату. Оскільки цього році не було пропозицій щодо змін, тому дана ОП залишиться без змін. Зі слів начальника навчального відділу Ніцука Ю, перегляд ОП відбувається кожного року і зараз ОП проходять громадське обговорення. Потім буде здійснено обговорення на науково-методичній раді факультету і науково-методичній раді університету. Порівняно з ОП 2016 р. подальші оновлення та модернізація ОП (2019, 2020) здійснювалися: у частині ОК (збільшення годин на «Методику навчання хімії» з 4 до 8 кредитів, об'єднання дисциплін у «Фізичну та колоїдну хімію», введення дисципліни «Теоретичні основи шкільного курсу хімії»); оптимізація фахових компетентностей (зокрема, ФК8 розділено на ФК8 і ФК9); змін у ПР (об'єднано ПРНУ18 і ПРНУ22; також ПРНЗ 13, 14, 15 і ПРНУ 14, 15). Експертна група, проаналізувавши надані документи та поспілкувавшись із фокус-групами, засвідчує реальні факти перегляду й модернізації ОП та врахування пропозицій стейкхолдерів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

У Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://tinyurl.com/ye2mydjd>) відповідно р.ІІ п.2.2.3-2 (с.8) передбачена можливість участі здобувачів у розробці та моніторингу освітніх програм і забезпечення якості. У Статуті ОНУ (<https://tinyurl.com/ydnprcz7>) у розділі 11 п.11.6. зазначено участь органів студентського самоврядування у заходах щодо забезпечення якості вищої освіти. Як свідчать вище зазначені протоколи засідань Студентської ради та робочої групи ОП, Середня освіта (Хімія), здобувачі даної ОП (Кюсе Т., Абалакіна А.) залучались безпосередньо та через студентське самоврядування до процесу перегляду ОП. Зі слів самих здобувачів Абалакіної А. та Кюсе Т., вони надавали свої пропозиції під час спілкування з керівництвом факультету та гарантом ОП, залучались до засідань робочої групи, та можуть це здійснювати і через органи студентського самоврядування. В свою чергу, студентським активом під час зустрічі з ЕГ підтверджено можливість внесення ними пропозицій до ОП. Як засвідчив голова Студентської ради ОНУ Ібіс С., їх представники входять до вченої ради факультету – 1 представник, до вченої ради університету – 5 представників. Але наразі розглядається питання щодо збільшення квоти. Студентською радою та профактивом проводиться Telegram-анкетування щодо пропозицій здобувачів, результати яких доводяться до відома керівництва ОНУ. Так, наприклад, за ініціативи студентства були внесені зміни до навчального плану: 1) замість ОК «Фізична хімія» введено ОК «Фізична та колоїдна хімія» та зменшено при цьому її обсяг з 15 до 7 кредитів; 2) зменшено обсяг ОК «Фізика» з 11 до 4 кредитів ЄКТС, але пропозицію виключити дану ОК із числа обов'язкових робочою групою не прийнято, а лише зменшено її обсяг; 3) до числа дисциплін професійної та практичної підготовки додано ОК «Основи неорганічного синтезу» у кількості 3 кредитів ЄКТС тощо. На думку ЕГ, варто було б розглянути можливість створення електронної форми (наприклад, google-форми) для подання пропозицій та зауважень через офіційний веб-сайт тощо. Отже, ЕГ пересвідчилася, що на факультеті хімії та фармації та ЗВО в цілому існує процедура обговорення ОП зі здобувачами освіти. Спілкування ЕГ із гарантом ОП Анненковою І. та вивчення результатів анкетувань здобувачів, проведених ЦЗЯО підтверджують саму процедуру проведення опитувань за трьома напрямками («якість освіти» та «якість ОП» – 1 раз на рік; анкетування «якість викладання» планується 2 рази на рік в кінці семестру). Результати анкетування здобувачів ОП опубліковані на сторінці ЦЗЯО у рубриці «Опитування здобувачів вищої освіти».

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час зустрічей експертна група переконалася, що роботодавці дійсно висловлюють пропозиції щодо удосконалення ОП з урахуванням інновацій та потреб суспільства, сучасних потреб ринку освітніх послуг тощо. Залучення роботодавців (Колебошин В., Давидова Н., Беліменко Г., Цимбал Т., Немерцалов В.) до оновлення ОП підтверджують протоколи засідань робочої групи ОП (19.02.19 №1; 03.04.19 №2; 12.02.20 №3) та надані ними рецензії, опубліковані у рубриці «ОПП Середня освіта (Хімія), бакалавр» (<https://tinyurl.com/yegospje>). Зі слів роботодавців, вони приймають активну участь у оновленні ОП, зокрема після завершення студентської практики на базі їхніх освітніх установ, вносять свої пропозиції щодо введення нових дисциплін чи практик до навчального плану для формування у студентів необхідних компетентностей та ПРН (наприклад, Цимбал Т. запропонувала при створенні ОП, за можливості, ввести ОК «Методика викладання хімії в школі»; Давидова Н. запропонувала, при оновленні, збільшити тривалість практики та перенести до обов'язкових дисциплін «Теоретичні основи шкільної хімічної освіти»; Немерцалов В. наголосив на збільшенні освітньої складової тощо). Як зазначив на зустрічі Кузнецов В., до обговорення цієї ОП були також залучені вчителі хімії під час методичного об'єднання у м. Чорноморськ, на якому гарант Анненкова І. презентувала інформацію по ОП. Також роботодавці залучаються до участі у наукових конференціях, семінарах, спільних науково-методичних та наукових публікацій (Кузнецов В.). Проте, на думку ЕГ, варто було б розглянути можливість залучення роботодавців до проведення відкритих гостьових лекцій чи практичних занять на даній ОП. У ході зустрічі із роботодавцями ЕГ переконалася, що зовнішні стейкхолдери постійно співпрацюють з факультетом хімії та фармації, приймають активну участь як у оновленні ОП, так і у оновленні матеріально-технічної бази для реалізації ОП (зокрема ВАТ «Інтерхім», «ГЕС Україна»). Як засвідчив директор компанії «Інтерхім» І. Стельмах, він особисто приймає активну участь у обговоренні даної ОП, інші співробітники підприємства надавали свої пропозиції під час спілкування з деканом та гарантом ОП. У розмові директор згадав про щомісячне стимулювання 3 кращих здобувачів та 2 викладачів факультету стипендіями за рахунок підприємства.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У Одеському національному університеті імені І.І. Мечникова існує відділ (бюро) сприяння працевлаштуванню випускників та студентів (<http://onu.edu.ua/uk/infostud/employment>). Відділ має власну сторінку (<http://depwork.onu.edu.ua/>), на якій здобувачам пропонуються вакансії і яка, зі слів керівника відділу Бойко О., оновлюється майже кожного дня, в тому числі і самими роботодавцями. У процесі зустрічі з ЕГ керівник відділу розповіла про проведення моніторингу щодо працевлаштування випускників, про тісну співпрацю з Обласним і Міським центрами зайнятості, роботодавцями тощо, проведення Ярмарок вакансій, форумів роботодавців,

семінарів-тренінгів тощо. Декан Менчук В. повідомив, що особисто поширює надану від роботодавців інформацію здобувачам старших курсів у вайбер-групи. На запит ЕГ, відділом було надано інформацію щодо вакансій від профільних роботодавців за 2020 рік, а також відомості стосовно працевлаштування випускників спеціальності «Хімія», які щорічно працевлаштовуються за фахом, здебільшого на підприємства хімічної промисловості, основне з яких «Інтерхім», а також у мережі аптек, лабораторії, ветлабораторії та інші підприємства). Надана інформація свідчить про те, що попит на випускників факультету у регіоні існує, це підтверджують також листи-звернення на ім'я декана факультету з пропозицією вакансій вчителів хімії для випускників даної ОП. Випуску здобувачів за ОП Середня освіта (Хімія) ще не було, але, на думку ЕГ, варто було б запровадити опитування випускників щодо їх кар'єрного зростання. Випускники (Стельмах І., Кузнецов В., Перлова О. та інші присутні) у ході зустрічі з ЕГ запевнили у перспективності даної ОП на ринку праці, адже у випускників сформовані компетентності, які дозволяють їм бути конкурентоспроможними. Спілкування з роботодавцями підтверджує потребу у фахівцях даної ОП та готовність до працевлаштування випускників не тільки у закладах освіти, а і на підприємстві «Інтерхім». Під час інтерв'ювання здобувачів даної ОП, ЕГ встановила, що ряд студентів бажають після закінчення університету працювати за фахом у закладах освіти. Для зміцнення зв'язків між випускниками, студентами та НПП в університеті створена «Асоціація випускників» (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/alumni>). Причому, на факультеті хімії та фармації, зі слів випускників минулих років, окремо створена така асоціація випускників у формі вйбер-групи, завдяки чому підтримується постійний зв'язок між випускниками та університетом. Таким чином, ЕГ констатує, що факультет хімії та фармації спільно з відділом сприяння працевлаштуванню випускників та студентів активно працюють у напрямку збирання, аналізу та врахування інформації щодо працевлаштування своїх випускників та їх подальшого кар'єрного зростання.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Експертна група констатує, що система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в університеті діє відповідно до Політики забезпечення якості вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<https://tinyurl.com/yehdnsrz>) та Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://tinyurl.com/ye2mydjd>), забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми. В університеті діє центр забезпечення якості освіти (ЦЗЯО), діяльність якого регламентується «Положенням про Центр забезпечення якості освіти ОНУ» (<https://tinyurl.com/yjuoucjb>). ЕГ з'ясувала, що ЦЗЯО започаткував проведення анкетувань за трьома напрямками: «Якість освіти» та «Якість ОП» – 1 раз на рік та анкетування «Якість викладання» (наразі на стадії започаткування) – 2 рази на рік в кінці семестру. Результати анкетувань здобувачів ОП Середня освіта (Хімія) опубліковані на сторінці Центру у рубриці «Опитування здобувачів вищої освіти». У ході спілкування з фокус-групами, ЕГ з'ясовано, що за результатами анкетування проводиться аналіз (за даною ОП представлено аналітичний звіт за 2020 та 2021 роки) та надаються рекомендації щодо покращення якості ОП та освітньої діяльності в цілому. З рекомендацій до усунення недоліків за даною ОП пропонувались наступні: посилення роботи щодо поінформованості студентів першого курсу про порядок оскарження результатів іспитів і заліків, процедури реагування ЗВО на порушення академічної доброчесності, процедури врегулювання конфліктних ситуацій в ОНУ, активізація роботи психологічної служби та інформування здобувачів щодо змін в ОП. Викладачам було надано такі рекомендації: звернути увагу на обов'язкове інформування на початку вивчення навчальної дисципліни про систему та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти, загальні «правил гри», їхнє обов'язкове дотримання упродовж вивчення навчальної дисципліни, а також неприпустимість зневажливого ставлення до студентів, обов'язкове обґрунтування балів, які студенти отримують під час оцінювання. Згідно з процедурою аналітичний звіт за результатами опитування здобувачів доводиться до відома декана факультету та до кожного викладача, публікується на сайті центру та факультету. Також, зі слів керівника центру Анненкової І., відбувається періодичне обговорення проблемних питань (приклад з минулих років – проблеми з інформаційним забезпеченням закладу, які успішно були усунені). Таким чином, експертна група переконала, що система забезпечення якості вищої освіти ОНУ імені І. І. Мечникова забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та освітній діяльності з реалізації ОП. За результатами спілкування з фокус-групами, експертна група констатує врахування пропозицій та побажань учасників освітнього процесу.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Акредитація є первинною. Аналіз інших звітів про результати акредитаційної експертизи освітніх програм ОНУ імені І.І. Мечникова та висновків ГЕР, які розміщені на веб-сайті університету (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/accreditation/5126-akreditats-ya-osv-tn-kh-program>), показав що ЗВО проводить їх аналіз та впроваджує заходи щодо ліквідування виявлених недоліків і слабких сторін, а також максимально використовує надані рекомендації. Це підтвердили і керівництво закладу під час зустрічі з ЕГ.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Експертна група переконалася, що учасники академічної спільноти залучені до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП, що було підтверджено у процесі зустрічей із НПП, здобувачами, структурними підрозділами тощо. Серед них проводяться опитування, проходять громадські обговорення щодо актуальних проблем даної ОП; відбуваються засідання кафедр, робочих груп ОП, вчених рад факультетів, університету, на яких обговорюються питання якості освіти та процедури її забезпечення. Під час зустрічей з ЕГ, учасники фокус-груп підтвердили обізнаність з діючим «Кодексом академічної доброчесності учасників освітнього процесу ОНУ» (<https://tinyurl.com/yhutyozd>). Експертна група звернула увагу на те, що в ОНУ дійсно кожен учасник освітнього процесу намагається підтримувати культуру якості в університеті. Активні представники студентського самоврядування та профспілки зі свого боку долучаються до перегляду ОП, запроваджують різноманітні проекти для покращення якості ОП, налагоджують систему Telegram-звернень для зворотного зв'язку зі здобувачами тощо. У ході зустрічі з ЕГ, здобувачі ОП, в свою чергу висвітлили надані ними пропозиції до ОП, їх участь у засіданнях робочих груп, тісну співпрацю з викладачами та деканатом тощо. Викладачі засвідчили, яким чином вони підтримують культуру якості в ОНУ – це і створення у період карантину електронного середовища на платформі Moodle (адже їм також необхідно було вчитись і робити все, щоб освітній процес відбувався якісно); це і проходження закордонних стажувань для втілення нових ідей в розвиток ОП тощо. Дійсно відчувається тісна співпраця усіх учасників освітнього процесу, які йдуть до єдиної мети. Основними процедурами внутрішнього оцінювання якості ОП є модернізація освітньої програми. Як свідчать надані протоколи обговорень ОП та відомості про самооцінювання, в університеті існує п'ять організаційних рівнів перегляду ОП (здобувачі – гарант ОП, кафедри, робочі групи ОП, НПП, роботодавці – декан, деканат, НМК факультету, вчена рада факультету – НМР університету, ЦЗЯО – ректор, проректори, вчена рада університету). Цю інформацію підтвердила і керівник відділу (гарант даної ОП) Анненкова І. У ході спілкування, представники академічної спільноти розповіли про надані ними пропозиції до ОП, а саме: Хитрич М. запропонував збільшити обсяг ОК «Методика викладання хімії» з 4 до 8 кредитів ЄКТС та ввести до переліку обов'язкових дисциплін «Теоретичні основи шкільної хімічної освіти», Давидова Н. запропонувала збільшити тривалість практики (таким чином введено адаптаційну практику на 3 курсі (6 сем.); Раскола Л. запропонувала оптимізувати фахові компетентностей та ввести до переліку обов'язкових дисципліни «Загальна екологія» та «Хімічна екологія» тощо Роботодавці також засвідчили, у ході спілкування, активну участь у оновленні ОП, висловлення пропозицій, які враховуються ЗВО шляхом внесення змін до ОП і навчальних планів.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. В ОНУ імені І.І. Мечникова наявні чіткі і зрозумілі процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм. 2. Позитивною практикою є спільна активна діяльність студентського самоврядування та профспілки студентів і аспірантів задля покращення якості освіти в ОНУ (залучення до засідань вчених рад, створення Telegram-каналу для звернень здобувачів тощо). 3. Здобувачі даної ОП активно залучаються до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери, надаючи свої пропозиції, які згодом реалізуються. 4. Роботодавці та академічна спільнота залучаються до процесу періодичного перегляду і оновлення ОП та інших процедур забезпечення її якості. На факультеті хімії та фармації налагоджена тісна співпраця з випускниками, створено «Асоціацію випускників-хіміків» (у вайбер-групі) на рівні факультету, що дає можливість прослідкувати кар'єрне зростання випускників. 5. Позитивною практикою ОНУ є діяльність відділу (бюро) сприяння працевлаштуванню випускників та студентів, який опікується працевлаштуванням випускників ОП, шляхом оновлення вакансій на сайті, проведень Ярмарки вакансій, форумів, тренінгів тощо. 6. Позитивною є оцінка студентами якості освітнього процесу, що реалізується через анкетування, яким займається центр забезпечення якості вищої освіти на університетському рівні. 7. В університеті сформована культура забезпечення якості освіти загалом та якості ОП зокрема.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Розглянути можливість розширити перелік анкет, та розмежувати їх за критеріями чи видами діяльності. 2. Переглянути можливість створення електронної форми (наприклад, google-форми) подання пропозицій та зауважень стейкхолдерами. 3. Доцільно було б запровадити опитування випускників щодо їх кар'єрного зростання.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

Освітня діяльність за ОП загалом відповідає Критерію 8, оскільки: ОНУ імені І.І. Мечникова послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду

освітньої програми; студентське самоврядування та здобувачі вищої освіти є повноцінними партнерами у всіх процесах забезпечення якості освітніх програм; до процесу оновлення ОП безпосередньо залучаються роботодавці та академічна спільнота; на факультеті підтримуються тісні зв'язки з випускниками; центр сприяння працевлаштуванню випускників та студентів злагоджено співпрацює з роботодавцями, обласним і міським центром зайнятості, що підтверджується постійним оновленням вакансій; система забезпечення якості освіти в університеті постійно удосконалюється; в університеті налагоджена ефективна співпраця між всіма учасниками освітнього процесу, що говорить про існування корпоративної культури якості. Загалом, експертна група констатує достатній рівень дотримання вимог за критерієм 8 і, з огляду на незначні зауваження оцінює на рівень В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Експертна група проаналізувала низку нормативно-правових документів, що регулюють освітній процес у ОНУ імені І.І. Мечникова і розміщені у вільному доступі на веб-сайті ЗВО. За результатами аналізу документів та зустрічей ЕГ з фокус-групами встановлено: правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими та зрозумілими, послідовно дотримуються учасниками під час реалізації ОП. Документи, що регулюють ці правила наступні: Статут ОНУ імені І.І. Мечникова (<https://tinyurl.com/ydnpcz7>), Правила внутрішнього трудового розпорядку (<https://tinyurl.com/ye2rpggg>), Колективний договір на 2017-2020 рр. (<https://tinyurl.com/ydj7fvhe>), Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу (<https://tinyurl.com/yhuty02d>), Антикорупційна програма (<https://tinyurl.com/yjj9rjov>), Положення про організацію освітнього процесу (<https://tinyurl.com/ygsjqc78>), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості (<https://tinyurl.com/ye2mydjd>), Кодекс академічної доброчесності учасників освітнього процесу (<https://tinyurl.com/yhuty02d>) та інші документи, раніше зазначені у цьому звіті. Нормативно-правова база ОНУ імені І.І. Мечникова представлена на веб-сайті закладу у вкладці «Офіційні документи» (<http://onu.edu.ua/uk/geninfo/official-documents>), таким чином усі учасники освітнього процесу мають можливість з ними ознайомитися. Проте, ЕГ рекомендує проаналізувати документи ЗВО, розміщені на веб-сайті задля їх оновлення, оскільки, наприклад, скан копії деяких документів: «Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність...» (<https://tinyurl.com/yhhcqzyh>) – не містить дати затвердження; «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті...» (<https://tinyurl.com/yf2nh289>), «Кодекс академічної доброчесності...» (<https://tinyurl.com/yhuty02d>) та «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості» (<https://tinyurl.com/ye2mydjd>) – не містять печатки закладу тощо. В цілому на сайті висвітлено всю інформацію, необхідну учасникам освітнього процесу, що позитивно відображає політику ЗВО щодо прозорості та публічності. Зокрема, на сайті факультету хімії та фармації є детальна інформація про структуру факультету, науково-педагогічний склад шести кафедр факультету і дисципліни, які викладаються, освітньо-професійні програми, що реалізуються, ОК за ОП, наукову діяльність, міжнародне співробітництво кафедри тощо. Проте, англійська версія сайту факультету потребує доопрацювання. Інформування здобувачів щодо їх прав і обов'язків систематично здійснюється гарантом ОП, деканатом факультету хімії та фармації, НПП, відділами та структурними підрозділами ЗВО, профспілкою студентів і аспірантів, органами студентського самоврядування тощо. За результатами проведених зустрічей ЕГ підтверджує, що усі учасники освітнього процесу обізнані зі своїми правами та обов'язками та мають доступ до публічної інформації.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Проект змін ОП представлений на сайті факультету хімії та фармації у розділі «Спеціальності та освітні програми» (<https://tinyurl.com/yegospje>), вкладка «Громадське обговорення» (<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/chem/projekt-bach014.PDF>), у якій також розміщено проекти ОП, електронна адреса деканату факультету для подачі пропозицій та зауважень. Проте, на думку ЕГ, варто було б надати контакти гаранта відповідної ОП, а також розглянути можливість подання пропозицій з оновлення ОП в електронному вигляді (наприклад, створити уніфіковану в університеті google-форму для усіх груп стейкхолдерів) та подальшого оприлюднення результатів їх обговорення. Позитивною практикою ОНУ є представлені на цій же сторінці ОП та відповідних навчальних планів за роками, зокрема ОП «Середня освіта (Хімія)» та НП представлені у редакціях 2016, 2019 та 2020 рр. Посилання на сторінку «Спеціальності та освітні програми» представлено як на головній сторінці сайту факультету хімії та фармації, так і у вкладці цього ж сайту «Сторінка абітурієнта», де для вступників 2021 року опубліковано посилання на вище зазначену сторінку для більш детального ознайомлення з інформацією про спеціальності та освітні програми університету.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та

компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

ОНУ імені І.І. Мечникова своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті (<https://tinyurl.com/yzcxma8e>) точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її мету, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних зацікавлених сторін (стейкхолдерів) та суспільства. На сторінці «Спеціальності та освітні програми» (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/spetsialnosti-ta-spetsializatsii>) розміщені усі освітні програми факультету хімії та фармації, за якими здійснюється підготовка. Освітні компоненти розміщені у відкритому доступі на сторінці факультету «Навчальні матеріали» (<http://onu.edu.ua/uk/structure/faculty/chem/dystsyplyny>), що представлені як за курсами і семестрами, так і для ОП 2020 на весь період навчання. Причому, для обов'язкових дисциплін опубліковано навчальні та робочі програми, а для ОП 2020 – додатково методичні рекомендації для курсових робіт та програма атестаційного іспиту; для вибіркових дисциплін даної ОП представлено силабуси та навчальні програми. Для усіх освітніх компонент створено функціонал для перегляду і завантаження. Доречно було б розмістити на сторінці «Спеціальності та освітні програми» посилання на сторінку, де розміщено освітні компоненти ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

1. На веб-сайті ОНУ імені І.І. Мечникова у повному обсязі оприлюднено нормативно-правові документи для ознайомлення усіх учасників освітнього процесу, що позитивно відображає політику університету щодо прозорості та публічності. 2. На сайті факультету хімії та фармації висвітлено детальну інформацію про структуру факультету; науково-педагогічний склад шести кафедр факультету і дисципліни, які викладаються, освітньо-професійні програми, які реалізуються, освітні компоненти за ОП, наукову діяльність, міжнародне співробітництво кафедр, студентське життя, новини, інформація абітурієнтам тощо. 3. Проекти освітніх програм оприлюднюються на веб-сайті факультету у вкладці «Громадське обговорення». 4. На сторінці «Спеціальності та освітні програми» оприлюднено усі освітні програми, за якими здійснюється підготовка на факультеті хімії та фармації. Освітні компоненти також розміщені у відкритому доступі на сторінці факультету «Навчальні матеріали», є функціонал для завантаження.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. Проаналізувати та оновити інформацію на офіційному веб-сайті університету: переглянути скан-копії представлених документів, особливу увагу приділити англійській версії сайту, архівуванню та збереженню документів, у тому числі з розгляду ОП тощо. 2. Оптимізувати систему взаємодії зі стейкхолдерами шляхом: оприлюднювати електронну адресу гаранта відповідної ОП (на сторінці «Громадське обговорення»); розглянути можливість подання пропозицій та зауважень з оновлення ОП в електронному вигляді для усіх груп стейкхолдерів, організувати зворотній зв'язок з ними.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Зважаючи на чіткість, прозорість та публічність правил і процедур, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, а також відсутність слабких сторін та істотних недоліків (веб-сайт закладу потребує оновлення у більшій мірі з технічних причин, зокрема англійська версія сайту факультету; оптимізації потребує система подання пропозицій та зауважень) встановлена відповідність за Критерієм 9, при цьому ОНУ імені І.І. Мечникова необхідно вжити заходів, які дозволять в майбутньому ліквідувати існуючі технічні недоліки і забезпечити більш дієвий механізм інформування про ОП.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

З боку університету було проведено підготовчу роботу: на офіційному сайті розміщено програму візиту, відомості самооцінювання, покликання на відкриту зустріч із експертною групою, всі онлайн-зустрічі відбулися в відведений час, за запропонованими покликанням, з присутністю запрошених осіб. У відповідь на запити, університетом були надані необхідні документи в визначені терміни. Представники адміністрації університету, науково-педагогічні працівники, здобувачі вищої освіти, випускники, роботодавці та інші особи запрошені на зустрічі не створювали жодних перешкод для проведення експертизи. Контактною особою з усіх питань була гарант освітньої програми Анненкова Ірина. Саме вона організувала проведення зустрічей, надавала необхідну додаткову інформацію, керувала демонстрацією матеріально-технічної бази університету тощо. Експертна група в ході онлайн-зустрічей переконатися в реалізації освітнього процесу за освітньою програмою, високій кваліфікації науково-педагогічних працівників, які забезпечують реалізацію освітньої програми, активність і обізнаність здобувачів вищої освіти щодо організації діяльності університету та оновлення освітньої програми. Тісна співпраця університету з випускниками, підтверджена зміцненням матеріально-технічної бази та матеріальною підтримкою здобувачів і викладачів. Роботодавцями підтверджена необхідність для регіону та актуальність існування освітньої програми в університеті.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Анічкіна Олена Василівна

Члени експертної групи

Зелінська Оксана Ярославівна

Вакал Юлія Сергіївна